

Bestuursrapportage 1 2026

Deze bestuursrapportage en andere P&C stukken die sinds juni 2024 als website verschenen zijn vindt u op www.smallerland.nl/financien

Let op!

Dit is een download van de website.

Voor maximaal gebruiksgemak adviseren wij u de website te gebruiken via www.smallerland.nl/financien.

Rechtsbovenin de website vindt u ook paginanummering waar u naar kunt verwijzen als u dat makkelijk vindt. Door te klikken op het vergrootglas kunt u zoektermen invoeren.

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Resultaat	4
Programma Dienstverlening	6
Programma Sociaal domein	12
Programma Fysiek domein	31
Programma Economie.....	45
Bedrijfsvoering	53
Algemene dekkingsmiddelen.....	60
Overhead.....	62
Vennootschapsbelasting.....	65
Onvoorzien.....	66
Investeringskredieten	67
Bijlage 1: Administratieve wijzigingen	70
Bijlage 2: Meerjarige effecten.....	72

Inleiding

Voor u ligt de 1e bestuursrapportage 2026 van de gemeente Smallingerland. In dit document geven wij een inhoudelijke toelichting op de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de vastgestelde begroting 2026. Waar nodig stellen wij aanpassingen voor om de begroting in lijn te brengen met de actuele ontwikkelingen.

De rapportage heeft betrekking op de periode tot en met april 2026. Daarnaast zijn de september- en decembercirculaire 2025 in deze bestuursrapportage verwerkt. Daarmee vormt deze rapportage het eerste inhoudelijke peilmoment in het realiseren van de doelstellingen uit de begroting 2026.

De rapportage richt zich op twee typen aanpassingen:

- Onvermijdelijke ontwikkelingen – Deze worden per programma toegelicht.
- Administratief noodzakelijke aanpassingen – Deze zijn opgenomen in bijlage 1.

Volgens de uitgangspunten van de nota P&C Experience worden de noodzakelijke begrotingsaanpassingen eenmalig verwerkt in het lopende jaar 2026. Wijzigingen met een meerjarig karakter worden meegenomen in de Kadernota 2027. In bijlage 2 is aangegeven welke aanpassingen een meerjarig effect hebben.

Tot slot vragen wij in deze bestuursrapportage goedkeuring voor enkele wijzigingen in de investeringskredieten. Deze mutaties worden toegelicht in het hoofdstuk "Investeringskredieten".

Presentatie van de cijfers

In veel tabellen komt u negatieve bedragen tegen. Een negatief bedrag betekent een negatief effect op het resultaat. Een negatief bedrag aan de lasten kant betekent, extra lasten. Een negatief bedrag aan de baten kant betekent minder baten.

Afwijkingen op beleidsinhoudelijke doelen

In de begroting 2026 zijn verschillende beleidsdoelen per opgave vastgesteld. In deze bestuursrapportage is net als in de voorgaande bestuursrapportages gerapporteerd op beleidsdoelen. De doelen zijn onderverdeeld in actiepunten. Elke actiepunt is op de voortgang beoordeeld. Alleen wanneer een actiepunt vertraging oploopt (**oranje**) of wanneer naar verwachting niet gerealiseerd kan worden (**rood**) is dit opgenomen in deze rapportage.

Pdf vorm van de eerste bestuursrapportage 2026

Voor het geval u het toch fijner vindt de bestuursrapportage in pdf vorm door te nemen of deze integraal te printen is [hier](#) de pdf versie te vinden.

Resultaat

De 1e bestuursrapportage 2026 sluit, na verrekening met de reserves, af met een negatief resultaat van € 4,1 miljoen. Dit bedrag wordt onttrokken aan de vrije begrotingsruimte in de begroting 2026. Hierdoor neemt de vrije ruimte af van € 5,7 naar € 1,6 miljoen.

Dit negatieve resultaat is voornamelijk het gevolg van de onderstaande ontwikkelingen:

- Het bijstellen van het budget voor de Bundeling van Uitkeringen Inkomensvoorzieningen aan Gemeenten (BUIG). De bijdrage van de BUIG-middelen van het Rijk blijft achter bij de daarmee gepaard gaande uitgaven. Betreft een nadelig effect van € 1,3 miljoen.
- Er heeft een indexering van 5,4% plaatsgevonden op de jeugdzorgkosten. De indexering is een gevolg van de stijging van de lonen binnen jeugdzorg. De budgetten in de gemeentelijke begroting 2026 zijn met 2% verhoogd. Het verschil leidt tot een nadeel van € 1,7 miljoen in deze bestuursrapportage.
- Het bevroren van de tarieven voor Rioolheffing heeft een nadelig effect van € 1,3 miljoen. Dit effect is opgenomen in deze bestuursrapportage.

Tegenover deze nadelen staat ook een voordeel van het Gemeentefonds.

- Uit de september- en decembercirculaire van het Rijk is gebleken dat gemeente Smallerland in 2026 meer inkomsten vanuit het Gemeentefonds ontvang van € 1,8 miljoen. Het grootste onderdeel van deze stijging zijn de overheveling van de middelen Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE). Deze middelen worden in 2026 niet via een specifieke uitkering verstrekt, maar via een decentralisatie-uitkering van het gemeentefonds.

Voor de daaropvolgende drie jaren van de meerjarenbegroting wordt een negatief resultaat verwacht uit deze bestuursrapportage van:

- 2027: € -2,9 miljoen;
- 2028: € -3,1 miljoen;
- 2029: € -3,3 miljoen.

De onderstaande tabel geeft per programma/onderdeel een overzicht van de totale baten en lasten, inclusief de bijbehorende mutaties in de reserves. Zo wordt inzichtelijk welke bedragen de raad autoriseert bij de vaststelling van deze 1e bestuursrapportage 2026.

Resultaat bestuursrapportage

bedragen * €1.000

Programma	Begroting 2026	Bestuursrapportage 1 resultaat	Bestuursrapportage 1 admin wijz.	Overige raadsbesluiten	Totaal begroting na wijzigingen
Baten	265.841	14.732	2.976	0	283.549
Dienstverlening	1.380	-98	56	0	1.338
Sociaal Domein	45.010	12.839	254	0	58.103
Fysiek Domein	34.629	-1.059	2.548	0	36.118
Economie	321	-8	0	0	313
Overhead	499	-42	118	0	575
Algemene dekkingsmiddelen	184.002	3.100	0	0	187.102
Heffing vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0
Lasten	-265.888	-18.030	-2.976	-12.562	-299.456
Dienstverlening	-14.133	-293	-44	-39	-14.509
Sociaal Domein	-161.828	-14.811	-296	-424	-177.359
Fysiek Domein	-60.479	-2.168	-2.625	-10.283	-75.555
Economie	-2.652	-977	0	-888	-4.517
Overhead	-26.003	325	-27	-928	-26.633
Algemene dekkingsmiddelen	-733	-56	16	0	-773
Heffing vennootschapsbelasting	0	-50	0	0	-50
Onvoorzien	-60	0	0	0	-60
Onttrekking reserves	11.815	-665	0	12.562	23.712
Dienstverlening	1.861	-875	0	132	1.118
Sociaal Domein	2.754	1.322	0	424	4.500
Fysiek Domein	3.497	-673	0	10.616	13.440
Economie	1.440	-520	0	556	1.476
Overhead	2.263	81	0	834	3.178
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0
Heffing vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0
Toevoeging reserves	-6.066	-134	0	0	-6.200
Dienstverlening	-1.751	875	0	0	-876
Sociaal Domein	-1.297	-1.928	0	0	-3.225
Fysiek Domein	-1.560	480	0	0	-1.080
Economie	-1.040	520	0	0	-520
Overhead	-418	-81	0	0	-499
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0	0
Heffing vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0
Totaal	5.702	-4.097	0	0	1.605

Overige aanvullende raadsbesluiten

De raad heeft op 16 juni 2026 het raadsvoorstel budgetoverheveling 2025-2026 aangenomen. Middels dit voorstel worden bepaalde budgetten uit 2025 beschikbaar gesteld voor 2026.

Programma Dienstverlening

Algemene toelichting

Opgaven

We vinden het belangrijk om met elkaar te werken aan oplossingen voor de uitdagingen die we zien. Dit doen we vanuit vertrouwen en daarbij vinden we het belangrijk dat de bedoeling voorop staat en niet de regels. We werken vanuit de kernwaarden persoonlijk, samen en doen. Ze zijn de basis voor onze manier van samen leven, samen werken en samen leren. Ze vertegenwoordigen de kracht van Smallingerland.

Wij zijn een betrouwbare overheid en we gaan ook van vertrouwen uit. Alhoewel regels zekerheid bieden voor onze inwoners, bedrijven en instellingen, waken we in Smallingerland voor onwenselijke bureaucratie. Het is ons vak en onze verantwoordelijkheid om algemene en individuele belangen voortdurend tegen elkaar af te wegen. Onze inwoners staan voorop. Het draait om hen. Wij denken met hen mee en zijn duidelijk over wat ze van ons mogen verwachten.

Als gemeente willen we niet alles zelf regelen. Daarom geven we ruimte aan en staan we open voor maatschappelijk initiatief en betrokkenheid. De basisgedachte bij de uitvoering van beleid is denken vanuit de inwoner. De belangrijkste voorwaarde in het nemen van beslissingen is het betrekken van onze inwoners en ondernemers. De kennis en ervaringen van onze inwoners en ondernemers gebruiken we om logische en effectieve beslissingen te kunnen nemen.

We zien dat de informatiesamenleving en toegenomen digitalisering kansen bieden, maar tegelijk ook nieuwe vraagstukken opwerpen. Dankzij digitaal werken hebben we informatie beter en sneller beschikbaar, zodat de dienstverlening verbetert. En omdat we meer data beschikbaar hebben, kunnen we beter onderbouwd beleid maken en achteraf ook evalueren. Aan de andere kant doen zich vraagstukken voor rond privacy en informatiebeveiliging.

Om de gemeente te zijn waar iedereen zich prettig voelt, waar ondernemers zich graag willen vestigen en waar je aangenaam kunt wonen, werken en recreëren, is veiligheid een noodzakelijke randvoorwaarde. Dit betekent dat mensen zich veilig moeten voelen en dat de aandacht voor veiligheid, criminaliteit, overlast en leefbaarheid in verhouding moet staan tot de omvang en de aard van problemen of wat inwoners als problemen ervaren.

Financiële afwijkingen

De tabel baten en lasten toont de baten en lasten per programma en de reservemutaties.

Bedragen * €1.000

Baten/lasten	Begroting 2026	Overige raadsbesluiten	Bestuursrapportage 1 resultaat	Bestuursrapportage 1 admin wijz.	Totaal begroting na wijzigingen
Baten	1.380	0	-98	56	1.338
Lasten	-14.133	-39	-293	-44	-14.509
Toevoeging reserves	-1.751	0	875	0	-876
Onttrekking reserves	1.861	132	-875	0	1.118
Totaal	-12.643	93	-391	12	-12.929

In de bovenstaande tabel zijn de budgetneutrale administratieve wijzigingen niet opgenomen. Deze vindt u [hier](#) terug op programmaniveau onder bijlage 1: Administratieve wijzigingen.

Overige aanvullende raadsbesluiten

De raad heeft op 16 juni 2026 het raadsvoorstel budgetoverheveling 2025-2026 aangenomen. Middels dit voorstel worden bepaalde budgetten uit 2025 beschikbaar gesteld voor 2026.

Deze tabel toont de voorgestelde begrotingswijzigingen zoals opgenomen in de 1e bestuursrapportage 2026. Alleen mutaties groter dan € 50.000, zowel aan de baten- als aan de lastenzijde, worden nader toegelicht.

De I staat voor een incidentele aanpassing van de begroting en de S staat voor een structurele aanpassing aan de begroting.

Bedragen * €1.000

Naam	Omschrijving	I/S	Bedrag
Baten			-98
0.1 Bestuur			-98
Administratieve correctie pensioenuitkering wethouders	Betreft een administratieve correctie omdat de pensioenuitkeringen voor wethouders rechtstreeks uit de voorziening betaald worden en niet via de exploitatie lopen.	S	-98
Lasten			-293
0.1 Bestuur			100
Administratieve correctie pensioenuitkering wethouders	Betreft een administratieve correctie omdat de pensioenuitkeringen voor wethouders rechtstreeks uit de voorziening betaald worden en niet via de exploitatie lopen.	S	100
5.6 Media			-335
Subsidie Bibliotheek	Ter overbrugging van de periode voor het in werking treden van de herziene Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) ontvangen gemeenten een tijdelijke decentralisatie-uitkering in 2025 en 2026 van de Rijksoverheid via het Gemeentefonds; voor Smallerland betekent dit een bedrag van € 167.500,- per jaar. De middelen zijn bedoeld voor de versterking van de interne organisatie (personeel/deskundigheid) en uitbreiding van programmalijnen (basisvaardigheden, jeugd & onderwijs, en een leven lang ontwikkelen) van de bibliotheek. Deze middelen worden als subsidie verstrekt aan de Bibliotheek en leiden tot een aanvullende last van €335.000.	I	-335
Diverse taakvelden			-58
Bijstelling kapitaallasten 2026 t/m 2029	De begroting voor de kapitaallasten (rente en afschrijving) is in deze bestuursrapportage geactualiseerd. Dit is gebaseerd op de actuele boekwaarden per 1-1-2026 en de projecten die bij de jaarrekening 2025 zijn afgesloten, waarop per 1-1-2026 voor het eerst wordt	S	5

Naam	Omschrijving	I/S	Bedrag
	afgeschreven. Daarnaast is de investeringsplanning van het onderhanden werk per 1-1-2026 geactualiseerd. Doordat investeringsuitgaven verder in de tijd zijn gepland, worden deze investeringen later geactiveerd. Hierdoor starten zowel de afschrijvingslasten als de rentelasten later. Dit leidt de komende jaren in alle programma's tot een tijdelijk afnemend voordeel, omdat de kapitaallasten pas later in de exploitatie drukken.		
Overige verschillen < € 50.000	Dit is een totaalstelling van alle structurele verschillen kleiner dan €50.000 per taakveld die we niet verder toelichten.	S	-33
Overige verschillen < € 50.000	Dit is een totaalstelling van alle incidentele verschillen kleiner dan €50.000 per taakveld die we niet verder toelichten.	I	-30
Onttrekkingen			-875
0.10 Mutaties reserves			-875
Correctie dubbele boeking reserve projecten	Bij de begroting 2026 is geconstateerd dat er dubbele mutaties op de reserve projecten hebben plaatsgevonden zowel aan de baten- als aan de lasten kant, zonder resultaat-effect. Dit herstellen we.	I	-875
Toevoegingen			875
0.10 Mutaties reserves			875
Correctie dubbele boeking reserve projecten	Bij de begroting 2026 is geconstateerd dat er dubbele mutaties op de reserve projecten hebben plaatsgevonden zowel aan de baten- als aan de lasten kant, zonder resultaat-effect. Dit herstellen we.	I	875
Totaal			-391

1.1 Publieke dienstverlening

Wat willen we bereiken?

De afgelopen jaren is intensief gewerkt aan het verbeteren en vervolgens optimaliseren van onze dienstverlening. Dit heeft zichtbaar resultaat opgeleverd. Zo zijn servicenormen vastgesteld, klantbeloftes geformaliseerd, dashboards ingericht en managementgesprekken structureel ingevoerd. Ook zien we verbeteringen, bijvoorbeeld in het behalen van de servicenormen bij terugbelverzoeken.

Wat gaan we daar voor doen?

De volgende actiepunten zijn opgenomen in de begroting 2026:

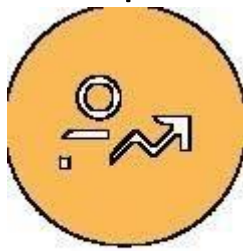
- Voortgang en ontwikkelingen dienstverlening;
- Verbeteren van de interne en externe communicatie;
- Volledige toegankelijke gemeentelijke website;
- Nieuw participatiebeleid.

Hieronder staan de actiepunten waarop een afwijking wordt geconstateerd.

Inhoudelijke afwijkingen

Voor deze opgave zijn geen beleidsafwijkingen

1.2 Openbare orde en veiligheid

DESKUNDIG

Wat willen we bereiken?

We willen de veiligheid en de veiligheidsbeleving verbeteren en borgen. Als mensen zich veilig voelen en vertrouwen hebben, betekent dit meer woon- en leefplezier. Om dit te bereiken werken we nauw samen met onze partners, zowel preventief als bij de handhaving. In het geactualiseerde Kernbeleid veiligheid 2023-2026, wat door de raad is vastgesteld, geven we invulling aan het coalitieakkoord en werken we onze doelen nader uit.

We werken verder aan de prioriteiten en strategische thema's die we eerder formuleerden en nog steeds aandacht behoeven:

- Prioriteiten: (sociale) overlast, jeugd(groepen)overlast, ondermijnende criminaliteit met speciale aandacht voor cyberveiligheid;
- Strategische thema's: woninginbraken, veilige evenementen, jeugd, alcohol en drugs, rampen/crisisbeheersing, ambtelijke en bestuurlijke integriteit.

Wat gaan we daar voor doen?

De volgende actiepunten zijn opgenomen in de begroting 2026:

- Aanpak overlast;
- Aanpak van ondermijning;
- Aanpak maatschappelijk ongenoegen, polarisatie, mensenhandel en radicalisering;
- Verbeteren interne crisisorganisatie;
- Structurele versterking juridische ondersteuning.

Hieronder staan de actiepunten waarop een afwijking wordt geconstateerd.

Inhoudelijke afwijkingen

Voor deze opgave zijn geen beleidsafwijkingen

1.3 Gemeenteraad

DE BEDOELING

Wat willen we bereiken?

De gemeenteraad van Smallerland wil ook in 2026 verder werken aan het versterken van de drie belangrijkste rollen van de gemeenteraad. Te weten de volksvertegenwoordigende rol, de kaderstellende rol en de controlerende rol.

Wat gaan we daar voor doen?

De volgende actiepunten zijn opgenomen in de begroting 2026:

- Doorontwikkeling gemeenteraad;
- Uitvoeren raadscommunicatieplan;
- Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers;
- Uitvoeren griffieplan 2025-2027,

Hieronder staan de actiepunten waarop een afwijking wordt geconstateerd.

Inhoudelijke afwijkingen

Uitvoeren raadscommunicatieplan

Voortgang

Toelichting

Onderdeel van het raadscommunicatieplan is het organiseren van het programma "Klassenbezoeken@gemeentehuis" voor leerlingen uit het voortgezet onderwijs in Smallerland en het programma "Democracy" voor leerlingen uit het basisonderwijs. In verband met de verbouw van het gemeentehuis is het tijdelijk niet mogelijk leerlingen en studenten te ontvangen in de raadzaal. In 2027 kan dit weer worden opgepakt. Wel is het mogelijk om in 2026 een Tienskip-dag aan te bieden voor MBO-studenten.

Programma Sociaal domein

Algemene toelichting

Opgaven

Visie

In juni 2021 heeft de gemeenteraad de visie op het Sociaal Domein 'De Kracht van Smallingerland - onze Sociale Koers' vastgesteld. Dit is een gezamenlijke visie op de toekomst, mede gedragen door onze maatschappelijke partners, waarin we beleid en uitvoering binnen en buiten de organisatie met elkaar verbinden. Deze visie is de paraplu voor de activiteiten en inspanningen die de benodigde transformatie binnen het sociaal domein met zich meebrengt.

Ambities

We hebben vier ambities opgenomen in onze Sociale Koers. Deze ambities hebben wij met inwoners, ondernemers, vrijwilligers, verenigingen en maatschappelijke organisaties uitgewerkt in het Koersplan. De gemeenteraad heeft dit plan in oktober 2022 vastgesteld. In het Koersplan hebben wij de vier ambities van de Sociale Koers concreet gemaakt en vertaald naar maatschappelijke resultaten.

Opgaven

De gemeenteraad heeft begin april 2024 het Uitvoeringsprogramma Sociale Koers 2024 ter informatie ontvangen. In dit programma hebben wij de geprioriteerde activiteiten, projecten en (beleids-)ontwikkelingen opgenomen die bijdragen aan de maatschappelijke resultaten. Wij voeren dit programma uit in vijf opgaven. Per opgave werken wij samen met uitvoerende partners binnen het sociaal domein. De opgaven dragen allemaal in meer of mindere mate bij aan de vier ambities. Wij hebben de opgaven die het meest aan een van de ambities bijdraagt aan deze ambitie gekoppeld binnen de begroting. Het bovenstaande vertaalt zich in het volgende overzicht:

Ambitie	Opgave
Zeker bestaan	Toegankelijke dienstverlening aan inwoners
Ertoe doen	Kansrijke omgeving voor het gezin
	Op de werkvloer
Goed voelen	Stad Drachten, Wijken en dorpen: woonomgeving voor het leven
Erbij horen	Krachtige Mienskip in wijken en buurten

Samenhang visie, Koersplan en Uitvoeringsprogramma

Met de visie en nadere uitwerking in het Koersplan en het Uitvoeringsprogramma Sociale Koers waarborgen wij de samenhang in beleid, ontstaat er financiële grip en beheersbaarheid en kunnen we gericht sturen op effectiviteit en efficiëntie. Wij willen de onderliggende oorzaken van problematiek aanpakken. Daarbij helpt dat wij prioriteren en samenhang aanbrengen in de aanpak van belangrijke maatschappelijke en wettelijke taken die er zijn: bestaanszekerheid herstellen, kansengelijkheid vergroten en gezond leven gemakkelijker maken.

Samenhang andere begrotingsprogramma's

Voor een aantal onderdelen binnen het programma Sociaal Domein geldt dat er een sterke samenhang is met andere begrotingsprogramma's. De taakvelden Cultuur, Sport (met uitzondering van de sportaccommodaties) en Onderwijs maken ook deel uit van het begrotingsprogramma Sociaal Domein. In samenwerking met het Fysiek Domein en haar begrotingsprogramma geven we vorm aan de areaaluitbreiding van sport- en speelvoorzieningen en aanpassingen die we doen om openbare ruimte beweegvriendelijker te maken.

Ambities en financiële kaders

Het Uitvoeringsprogramma Sociale Koers omschrijft een integraal geheel aan opgaven. De inspanningen per opgave vragen idealiter om investeringen, terwijl de financiële kaders op dit moment beperkt zijn. Dit vraagt om een programmatische aanpak: welke kansen liggen er vanuit landelijke regelingen, waaronder IZA & GALA? Welke ruimte zit er in de structurele begroting? En waar kunnen we passende keuzes maken in bestaand beleid, om zo op termijn de gewenste transitie alsnog in gang te zetten?

Financiële afwijkingen

De tabel baten en lasten toont de baten en lasten per programma en de reservemutaties.

*Bedragen * €1.000*

Baten/lasten	Begroting 2026	Overige raadsbesluiten	Bestuursrapportage 1 resultaat	Bestuursrapportage 1 admin wijz.	Totaal begroting na wijzigingen
Baten	45.010	0	12.839	254	58.103
Lasten	-161.828	-424	-14.811	-296	-177.359
Toevoeging reserves	-1.297	0	-1.928	0	-3.225
Ottrekking reserves	2.754	424	1.322	0	4.500
Totaal	-115.361	0	-2.578	-42	-117.981

In de bovenstaande tabel zijn de budgetneutrale administratieve wijzigingen niet opgenomen. Deze vindt u [hier](#) terug op programmaniveau onder bijlage 1: Administratieve wijzigingen.

Overige aanvullende raadsbesluiten

De raad heeft op 16 juni 2026 het raadsvoorstel budgetoverheveling 2025-2026 aangenomen. Middels dit voorstel worden bepaalde budgetten uit 2025 beschikbaar gesteld voor 2026.

Deze tabel toont de voorgestelde begrotingswijzigingen zoals opgenomen in de 1e bestuursrapportage 2026. Mutaties groter dan € 50.000, zowel aan de baten- als aan de lastenzijde, worden nader toegelicht.

De I staat voor een incidentele aanpassing van de begroting en de S staat voor een structurele aanpassing aan de begroting.

*Bedragen * €1.000*

Naam	Omschrijving	I/S	Bedrag
Baten			12.839
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken			1.748
Regeling Doorstroompuntfunctie 2026-2029	De minister van OCW geeft elk jaar een specifieke uitkering aan de contactgemeenten van de Doorstroompuntregio's voor het uitvoeren van de Doorstroompuntfunctie. (D33)	S	436

Naam	Omschrijving	I/S	Bedrag
Regeling regionaal programma 2026-2029	De minister van OCW geeft elk jaar een specifieke uitkering aan de contactgemeenten voor het uitvoeren van de maatregelen uit het regionaal programma 2026-2029. (D33A)	S	543
voor- vroegschoolse educatie (D8)	Het Rijk heeft een specifieke uitkering toegekend voor het voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden in de Nederlandse taal en het voorkomen van segregatie en het bevorderen van integratie. Op basis van de verwachte uitgaven wordt de begroting aangepast. De bijdrage van het Rijk is voldoende om de verwachte kosten te dekken.	I	769
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie			1.258
Leefgeld Oekraïne	De daling van het uit te keren leefgeld is het gevolg van een realistischer begroting, gebaseerd op de werkelijke realisatie in het voorgaande jaar. Daarnaast is een groot deel van de Oekraïense ontheemden werkzaam, waardoor zij geen beroep meer hoeven te doen op leefgeld. Dit leidt tevens tot een lagere rijksbijdrage.	I	-250
Multifunctioneel jongerencentrum	Voor het multifunctioneel jongerencentrum wordt een verkenning uitgevoerd naar de maatschappelijke kosten en baten van een fysieke voorziening waar jongeren laagdrempelig activiteiten kunnen ondernemen, kunnen werken aan hun ontwikkeling en veilig kunnen uitgaan. Dit past binnen de opgave om jongeren meer perspectief, ontmoeting en ontwikkelkansen te bieden. De beschikbare middelen worden ingezet voor onderzoek, planvorming en samenwerking met betrokken partners. De benodigde middelen worden gedekt uit een vrij besteedbare specifieke uitkering (SPUK), die toereikend is om de kosten volledig te dekken.	I	100
Transitiekosten Oekraïne	De transitiekosten nemen toe als gevolg van de verbouwing van Korteheemmen, de vervanging van het asfalt en de verbetering van de verkeersveiligheid van de toegangsweg naar de opvanglocatie. Deze transitiekosten worden 1 op 1 vergoed door het Rijk.	I	696
Vluchtelingen Oekraïne	De hogere opbrengst uit eigen bijdragen van Oekraïense vluchtelingen is mede gebaseerd op een realistischer begroting, uitgaande van de daadwerkelijk gerealiseerde inkomsten van vorig jaar. Daarnaast is een groot deel van de	I	200

Naam	Omschrijving	I/S	Bedrag
	vluchtelingen werkzaam, waardoor zij een eigen bijdrage betalen ter dekking van de gemaakte kosten.		
Vluchtelingen Oekraïne	De lagere rijksinkomsten zijn het gevolg van een bijstelling van de capaciteit. Waar eerder werd uitgegaan van een vast aantal bedden gedurende het jaar, wordt dit aantal in de loop van het jaar geleidelijk verlaagd. Dit hangt samen met de verbouwing van Kortehemmen en de afname van het aantal beschikbare bedden aan de Burgemeester Wuiteweg, waardoor ook de bijbehorende rijksinkomsten afnemen.	I	-317
Welzijn op Recept	Welzijn op Recept wordt voortgezet als verbindende aanpak tussen huisartsen, welzijn en gezondheid. Deze aanpak draagt bij aan het (tijdig) terugleiden van inwoners met psychosociale klachten naar passende ondersteuning in het voorliggend veld, waarmee onnodige medicalisering wordt voorkomen. De middelen zijn bedoeld voor continuering, samenwerking en versterking van de verwijzings- en ondersteuningsstructuur. De benodigde middelen worden gedekt uit een vrij besteedbare specifieke uitkering (SPUK), die toereikend is om de kosten volledig te dekken.	I	60
Wet Inburgering (G10)	Het Rijk heeft een specifieke uitkering toegekend voor de uitvoering van de Wet inburgering 2021. Deze uitkering is bedoeld ter dekking van de kosten voor het beschikbaar stellen van voorzieningen aan inburgeringsplichtigen die bijdragen aan het voldoen aan de inburgeringsplicht.	I	770
6.3 Inkomensregelingen			2.760
Aanpak Energiearmoede (J55)	Dit betreft een SPUK-uitkering die budgetneutraal wordt begroot. De verwachte uitgaven voor dit jaar zijn gebaseerd op de realisatie van voorgaande jaren en actuele ontwikkelingen, zoals mogelijke extra inhuur en aanpassing van de regeling.	I	500
BBZ Kapitaal	De raming van de inkomsten uit BBZ-kapitaal is geactualiseerd op basis van de meest recente inzichten. Deze inkomsten bestaan grotendeels uit aflossingen op verstrekte leningen en kennen een onzeker verloop. Met de bijstelling sluit de begroting beter aan op de verwachte ontwikkeling van de ontvangsten.	S	-215

Naam	Omschrijving	I/S	Bedrag
Bijstelling BUIG	Aan de hand van de voorlopige beschikking BUIG (Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten) wordt de Rijksbijdrage bijgesteld.	S	2.475
6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)			70
Eigen bijdragen WMO	Door een toename in het aantal indicaties binnen de WMO nemen ook de totale eigen bijdragen toe.	S	70
7.1 Volksgezondheid			6.951
Integraal Zorgakkoord IZA (H35)	In 2023 heeft de gemeente Smallingerland een specifieke uitkering aangevraagd onder de regeling IZA-doelen 2023-2026 (SPUK-IZA) voor de periode van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2026. Voor de jaren 2024 tot en met 2026 kan er een specifieke uitkering van maximaal € 17.508.971 worden ontvangen, met maximum van € 6.108.971 voor 2026. Het toegekende uitkeringsbedrag is gebaseerd op de ingediende aanvraag voor heel Fryslân, waarbij rekening is gehouden met de jaarlijks beschikbare maximale bedragen. Deze uitkering is bedoeld voor activiteiten die aansluiten bij de ambities en doelstellingen van het Friese Integraal Zorgakkoord (IZA).	I	6.109
Integraal Zorgakkoord IZA lokaal (H35)	Als gemandateerde gemeente voor het integraal zorgakkoord in Friesland (FrIZA) heeft de gemeente Smallingerland aan Veiligheidsregio Fryslân een subsidie toegekend voor de aanvraag "Friese Preventieaanpak (FPA)". Onderdeel van deze aanvraag is het ondersteunen van de uitvoeringskracht van gemeenten door middel van het beschikbaar stellen van middelen voor lokale aanjagers. Hiervoor is per gemeente een bedrag beschikbaar voor de jaren 2024, 2025 en 2026. De inzet van deze middelen moet ten goede komen aan de realisatie van de FrIZA opgaven in relatie tot de FPA en is bedoeld voor de inzet van lokale aanjagers. De verwachting is dat de middelen voor 2026 volledig besteed worden.	I	82
Integraal Zorgakkoord IZA lokaal (H35)	Gemeente Smallingerland voert namens de Friese gemeenten de mandaatrol uit voor het integraal zorgakkoord in Friesland (Friza). Vanuit die rol beheert de gemeente de SPUK IZA middelen. Voor de periode 2024-2026 is samen met alle gemeenten de verdeling en	I	199

Naam	Omschrijving	I/S	Bedrag
	procedure voor de inzet van deze middelen vastgesteld. De gemeente Smallerland ontvangt op basis van de SPUK IZA 2024-2026 voor de jaren 2024, 2025 en 2026 een incidentele subsidie voor het versterken van de sociale basis. De verwachting is dat deze middelen in 2026 volledig besteed worden.		
Subsidie ZonMw	De gemeente Smallerland heeft als mandaatgemeente voor FrIZA een subsidie bij ZonMw aangevraagd voor € 947.203 voor de periode 2025-2026. Doel is versterken van de regionale samenwerking. Budget wordt ingezet voor communicatie, onderzoek naar samenwerking, digitalisering, bijeenkomsten, een projectleider etc. De verwachting is dat dit jaar het restantbedrag volledig wordt ingezet.	I	560
Diverse taakvelden			52
Overige verschillen < € 50.000	Dit is een totaalstelling van alle structurele verschillen kleiner dan €50.000 per taakveld die we niet verder toelichten.	S	5
Overige verschillen < € 50.000	Dit is een totaalstelling van alle incidentele verschillen kleiner dan €50.000 per taakveld die we niet verder toelichten.	I	47
Lasten			-14.811
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken			-678
voor- vroegschoolse educatie (D8)	Het Rijk heeft een specifieke uitkering toegekend voor het voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden in de Nederlandse taal en het voorkomen van segregatie en het bevorderen van integratie. Op basis van de verwachte uitgaven wordt de begroting aangepast. De bijdrage van het Rijk is voldoende om de verwachte kosten te dekken.	I	-678
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie			-1.610
Kinderopvang	In 2024 is de regeling aangescherpt, waarbij tevens een hardheidsclausule is behouden. Op basis van de eerste realisatiecijfers na deze aanscherping blijkt dat het gebruik sterker is afgenomen dan werd verwacht. Dit leidt tot een onderschrijding, wat vraagt om bijstelling.	S	100
Leefgeld Oekraïne	De daling van het uit te keren leefgeld is het gevolg van een realistischer begroting, gebaseerd op de werkelijke realisatie in het voorgaande jaar. Daarnaast is een groot deel	I	250

Naam	Omschrijving	I/S	Bedrag
	van de Oekraïense ontheemden werkzaam, waardoor zij geen beroep meer hoeven te doen op leefgeld. Dit leidt tevens tot een lagere rijksbijdrage.		
Multifunctioneel jongerencentrum	Voor het multifunctioneel jongerencentrum wordt een verkenning uitgevoerd naar de maatschappelijke kosten en baten van een fysieke voorziening waar jongeren laagdrempelig activiteiten kunnen ondernemen, kunnen werken aan hun ontwikkeling en veilig kunnen uitgaan. Dit past binnen de opgave om jongeren meer perspectief, ontmoeting en ontwikkelkansen te bieden. De beschikbare middelen worden ingezet voor onderzoek, planvorming en samenwerking met betrokken partners. De benodigde middelen worden gedekt uit een vrij besteedbare specifieke uitkering (SPUK), die toereikend is om de kosten volledig te dekken.	I	-100
Transitiekosten Oekraïne	De transitiekosten nemen toe als gevolg van de verbouwing van Korteheemmen, de vervanging van het asfalt en de verbetering van de verkeersveiligheid van de toegangsweg naar de opvanglocatie. Deze transitiekosten worden 1 op 1 vergoed door het Rijk.	I	-696
Vluchtelingen Oekraïne	De stijging van de kosten is het gevolg van meerdere ontwikkelingen. Allereerst is sprake van indexering. Daarnaast vindt een verschuiving plaats van gedetacheerd personeel naar (gedeeltelijk) personeel in vaste dienst. Tot slot zijn de financieringslasten voor Ringweg 7ABCD nu toegerekend aan het product Oekraïne, aangezien deze lasten worden gedekt door de bijbehorende rijksbaten. Deze factoren tezamen leiden tot een verhoging van de totale kosten.	I	-334
Welzijn op Recept	Welzijn op Recept wordt voortgezet als verbindende aanpak tussen huisartsen, welzijn en gezondheid. Deze aanpak draagt bij aan het (tijdig) terugleiden van inwoners met psychosociale klachten naar passende ondersteuning in het voorliggend veld, waarmee onnodige medicalisering wordt voorkomen. De middelen zijn bedoeld voor continuering, samenwerking en versterking van de verwijzings- en ondersteuningsstructuur. De benodigde middelen worden gedekt uit een vrij	I	-60

Naam	Omschrijving	I/S	Bedrag
	besteedbare specifieke uitkering (SPUK), die toereikend is om de kosten volledig te dekken.		
Wet Inburgering (G10)	Het Rijk heeft een specifieke uitkering toegekend voor de uitvoering van de Wet inburgering 2021. Deze uitkering is bedoeld ter dekking van de kosten voor het beschikbaar stellen van voorzieningen aan inburgeringsplichtigen die bijdragen aan het voldoen aan de inburgeringsplicht.	I	-770
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal			-360
Carins	De begroting van Carins wordt jaarlijks bij de bestuursrapportage afgestemd op de gemeentelijke begroting. De definitieve begroting van Carins is namelijk pas beschikbaar nadat de gemeentebegroting al is vastgesteld. De stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere personeelskosten en algemene prijsontwikkelingen. Daarnaast vallen ook de bedrijfs-, werkplek- en huisvestingskosten hoger uit.	S	-360
6.3 Inkomensregelingen			-3.227
Aanpak Energiearmoede (J55)	Dit betreft een SPUK-uitkering die budgetneutraal wordt begroot. De verwachte uitgaven voor dit jaar zijn gebaseerd op de realisatie van voorgaande jaren en actuele ontwikkelingen, zoals mogelijke extra inhuur en aanpassing van de regeling.	I	-500
BBZ Kapitaal	In de begroting is structureel een post opgenomen voor de verstrekking van BBZ-kapitaal. Deze post is historisch gegroeid en sluit niet langer aan bij de actuele uitvoeringspraktijk. De afgelopen jaren is het aantal verstrekte leningen aanzienlijk afgenomen, wat leidt tot een lagere financieringsbehoefte. Op basis van de huidige inzichten wordt de begroting bijgesteld.	S	255
BBZ Levensonderhoud	Voor de BBZ-levensonderhoud wordt vanaf dit jaar een afzonderlijk budget opgenomen. Dit vergroot de transparantie en maakt gerichtere sturing mogelijk. De raming is gebaseerd op de gerealiseerde uitgaven van voorgaande jaren en de huidige verwachtingen ten aanzien van het bestand.	S	-100
Bijstand aan personen in inrichtingen	Vanaf dit jaar wordt het BUIG-budget realistischer geraamd op basis van volume en gemiddelde lasten, inclusief indexering. Het	S	-570

Naam	Omschrijving	I/S	Bedrag
	realistischer begroten van het BUIG-budget maakt dat in de realisatie een tekort zichtbaar wordt. De begroting moet daarom worden bijgesteld.		
Bijstand thuiswonende personen abw 65-	De verstrekking van uitkeringen aan personen tot de pensioensleeftijd is veruit de grootste kostenpost binnen het BUIG. Vanaf dit jaar wordt het BUIG-budget realistischer geraamd op basis van volume en gemiddelde lasten, inclusief indexering. Het realistischer begroten van het BUIG-budget maakt dat in de realisatie een tekort zichtbaar wordt. De begroting moet daarom worden bijgesteld.	S	-1.257
Loonkostensubsidie	In voorgaande jaren werd aangesloten bij het BUIG-budget en was geen sprake van een realistische raming van de uitgaven. Vanaf dit jaar wordt uitgegaan van de werkelijke lasten, gebaseerd op de realisatie van het voorgaande jaar en verhoogd met een indexering. De begroting wordt hierop bijgesteld.	S	-55
Wet IOAW	Voor de Wet IOAW wordt vanaf dit jaar een afzonderlijk budget opgenomen. Dit vergroot de transparantie en maakt gerichtere sturing mogelijk. De raming is gebaseerd op de gerealiseerde uitgaven van voorgaande jaren en de huidige verwachtingen ten aanzien van het bestand.	S	-950
Wet IOAZ	Voor de Wet IOAZ wordt vanaf dit jaar een afzonderlijk budget opgenomen. Dit vergroot de transparantie en maakt gerichtere sturing mogelijk. De raming is gebaseerd op de gerealiseerde uitgaven van voorgaande jaren en de huidige verwachtingen ten aanzien van het bestand.	S	-50
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)			400
Rolstoelen	Binnen het WMO budget heeft een verschuiving plaatsgevonden in de lastenverdeling over de onderscheiden productcategorieën. Ter borging van een juiste budgettaire aansluiting is een budgetneutrale herallocatie van de middelen doorgevoerd.	S	400
6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)			-575
Hulp bij huishouden	Binnen het WMO budget heeft een verschuiving plaatsgevonden in de lastenverdeling over de onderscheiden	S	-575

Naam	Omschrijving	I/S	Bedrag
	productcategorieën. Ter borging van een juiste budgettaire aansluiting is een budgetneutrale herallocatie van de middelen doorgevoerd.		
6.712 Begeleiding (WMO)			-160
Begeleiding individueel	Binnen het WMO budget heeft een verschuiving plaatsgevonden in de lastenverdeling over de onderscheiden productcategorieën. Ter borging van een juiste budgettaire aansluiting is een budgetneutrale herallocatie van de middelen doorgevoerd.	S	-160
6.791 PGB WMO			100
Begeleiding pgb	Binnen het WMO budget heeft een verschuiving plaatsgevonden in de lastenverdeling over de onderscheiden productcategorieën. Ter borging van een juiste budgettaire aansluiting is een budgetneutrale herallocatie van de middelen doorgevoerd.	S	100
6.811 Beschermd wonen (WMO)			226
Hoofdlijnenakkoord GGZ	De gemeentelijke begroting is afgestemd op de begroting van Carins, waarbij de kosten voor de extra formatie die nodig is voor de uitvoering van de EPA-aanpak zijn meegenomen. Doordat deze kosten nu binnen de Carins-begroting zijn opgenomen, kan het budget onder beschermd wonen worden verlaagd. De benodigde middelen voor de EPA-aanpak worden bekostigd uit het Hoofdlijnenakkoord GGZ en worden via de gemeente Leeuwarden, als centrumgemeente, beschikbaar gesteld aan de gemeente Smallingerland.	S	226
7.1 Volksgezondheid			-6.951
Integraal Zorgakkoord IZA (H35)	In 2023 heeft de gemeente Smallingerland een specifieke uitkering aangevraagd onder de regeling IZA-doelen 2023-2026 (SPUK-IZA) voor de periode van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2026. Voor de jaren 2024 tot en met 2026 kan er een specifieke uitkering van maximaal € 17.508.971 worden ontvangen, met maximum van € 6.108.971 voor 2026. Het toegekende uitkeringsbedrag is gebaseerd op de ingediende aanvraag voor heel Fryslân, waarbij rekening is gehouden met de jaarlijks beschikbare maximale bedragen. Deze	I	-6.109

Naam	Omschrijving	I/S	Bedrag
	uitkering is bedoeld voor activiteiten die aansluiten bij de ambities en doelstellingen van het Friese Integraal Zorgakkoord (IZA).		
Integraal Zorgakkoord IZA lokaal (H35)	Als gemandateerde gemeente voor het integraal zorgakkoord in Friesland (FrIZA) heeft de gemeente Smallingerland aan Veiligheidsregio Fryslân een subsidie toegekend voor de aanvraag "Friese Preventieaanpak (FPA)". Onderdeel van deze aanvraag is het ondersteunen van de uitvoeringskracht van gemeenten door middel van het beschikbaar stellen van middelen voor lokale aanjagers. Hiervoor is per gemeente een bedrag beschikbaar voor de jaren 2024, 2025 en 2026. De inzet van deze middelen moet ten goede komen aan de realisatie van de FrIZA opgaven in relatie tot de FPA en is bedoeld voor de inzet van lokale aanjagers. De verwachting is dat de middelen voor 2026 volledig besteed worden.	I	-82
Integraal Zorgakkoord IZA lokaal (H35)	Gemeente Smallingerland voert namens de Friese gemeenten de mandaatrol uit voor het integraal zorgakkoord in Friesland (Friza). Vanuit die rol beheert de gemeente de SPUK IZA middelen. Voor de periode 2024-2026 is samen met alle gemeenten de verdeling en procedure voor de inzet van deze middelen vastgesteld. De gemeente Smallingerland ontvangt op basis van de SPUK IZA 2024-2026 voor de jaren 2024, 2025 en 2026 een incidentele subsidie voor het versterken van de sociale basis. De verwachting is dat deze middelen in 2026 volledig besteed worden.	I	-199
Subsidie ZonMw	De gemeente Smallingerland heeft als mandaatgemeente voor FrIZA een subsidie bij ZonMw aangevraagd voor € 947.203 voor de periode 2025-2026. Doel is versterken van de regionale samenwerking. Budget wordt ingezet voor communicatie, onderzoek naar samenwerking, digitalisering, bijeenkomsten, een projectleider etc. De verwachting is dat dit jaar het restantbedrag volledig wordt ingezet.	I	-560
Diverse taakvelden			-191
Bijstelling kapitaallasten 2026 t/m 2029	De begroting voor de kapitaallasten (rente en afschrijving) is in deze bestuursrapportage geactualiseerd. Dit is gebaseerd op de actuele boekwaarden per 1-1-2026 en de projecten die bij de jaarrekening 2025 zijn afgesloten, waarop per 1-1-2026 voor het eerst wordt	S	20

Naam	Omschrijving	I/S	Bedrag
	afgeschreven. Daarnaast is de investeringsplanning van het onderhanden werk per 1-1-2026 geactualiseerd. Doordat investeringsuitgaven verder in de tijd zijn gepland, worden deze investeringen later geactiveerd. Hierdoor starten zowel de afschrijvingslasten als de rentelasten later. Dit leidt de komende jaren in alle programma's tot een tijdelijk afnemend voordeel, omdat de kapitaallasten pas later in de exploitatie drukken.		
Overige verschillen < € 50.000	Dit is een totaalstelling van alle structurele verschillen kleiner dan €50.000 per taakveld die we niet verder toelichten.	S	-95
Overige verschillen < € 50.000	Dit is een totaalstelling van alle incidentele verschillen kleiner dan €50.000 per taakveld die we niet verder toelichten.	I	-117
Diverse taakvelden jeugd			-1.785
Jeugd	Er heeft een indexatie van 5,4% plaatsgevonden op de jeugdzorgkosten. De gemeentelijke begroting voor 2026 is met 2% verhoogd. Het verschil van 3,4% betreft een autonome ontwikkeling. Dit heeft een negatief structureel effect van €1.011.000. Daarnaast is er sprake van een toename van de gemiddelde kosten per jeugdige. Deze ontwikkeling zet zich naar verwachting ook in 2026 voort en heeft een negatief structureel effect van €774.000.	S	-1.785
Onttrekkingen			1.322
0.10 Mutaties reserves			1.322
Bijstelling reserve onderwijshuisvesting	Bij de primitieve begroting 2026 waren de mutaties op de reserve onderwijshuisvesting te hoog opgenomen. Dit corrigeren we.	I	-303
Correctie dubbele boeking reserve projecten	Bij de begroting 2026 is geconstateerd dat er dubbele mutaties op de reserve projecten hebben plaatsgevonden zowel aan de baten- als aan de lasten kant, zonder resultaatteffect. Dit herstellen we.	I	-512
Nieuwe zwembad de Welle onderhoudsreserve	Nu het nieuwe zwembad is opgeleverd, dient deze ook goed onderhouden te worden. Op basis van meerdere MJOB's is berekend wat per jaar benodigd is om het zwembad in goede staat te houden. Deze voeren we nu op in onze begroting. Dekking van deze middelen gebeurt via een egaliseringsreserve onderhoud gebouwen.	I	195

Naam	Omschrijving	I/S	Bedrag
Nieuwe zwemcentrum de Welle onderhoudsreserve	Vanuit de jaarrekening 2024 en 2025 zijn conform raadsbesluit restanten van de reeds in de begroting opgenomen budgetten (kapitaallasten 2024 t/m 2025) gereserveerd in de reserve 'projecten in uitvoering'. Deze middelen worden ingezet om de onderhoudsreserve vastgoed op peil te brengen voor het zwemcentrum de Welle. Door deze storting verlagen we deels de jaarlijkse dotatie aan de onderhoudsreserve vastgoed.	I	1.942
Toevoegingen			-1.928
0.10 Mutaties reserves			-1.928
Correctie dubbele boeking reserve projecten	Bij de begroting 2026 is geconstateerd dat er dubbele mutaties op de reserve projecten hebben plaatsgevonden zowel aan de baten- als aan de lasten kant, zonder resultaat-effect. Dit herstellen we.	I	512
Nieuwe zwemcentrum de Welle onderhoudsreserve	Nu het nieuwe zwemcentrum is opgeleverd, dient deze ook goed onderhouden te worden. Op basis van meerdere MJOB's is berekend wat per jaar benodigd is om het zwemcentrum in goede staat te houden. Deze voeren we nu op in onze begroting. Dekking van deze middelen gebeurt via een egalisatiereserve onderhoud gebouwen.	I	-498
Nieuwe zwemcentrum de Welle onderhoudsreserve	Vanuit de jaarrekening 2024 en 2025 zijn conform raadsbesluit restanten van de reeds in de begroting opgenomen budgetten (kapitaallasten 2024 t/m 2025) gereserveerd in de reserve 'projecten in uitvoering'. Deze middelen worden ingezet om de onderhoudsreserve vastgoed op peil te brengen voor het zwemcentrum de Welle. Door deze storting verlagen we deels de jaarlijkse dotatie aan de onderhoudsreserve vastgoed.	I	-1.942
Totaal			-2.578

2.1 Zeker bestaan

ZEKER BESTAAN

Wat willen we bereiken?

Wij willen dat inwoners gemakkelijk toegang hebben tot ondersteuning. Zij weten informatie over deze ondersteuning goed te vinden en begrijpen deze informatie. Wij gaan vanuit gelijkwaardigheid en oordeelvrij met onze inwoners in gesprek en hebben oog voor de verschillende (culturele) achtergronden en de invloed van stress op het gedrag en handelingsvermogen van onze inwoners. Wij maken onze (digitale) dienstverlening eenvoudiger, zijn aanwezig in de 'huiskamers' in onze wijken en dorpen en versterken de samenwerking tussen betrokken professionals. Ervaren inwoners het contact met vrijwilligers en professionals als veilig en prettig, dan is de drempel om ondersteuning te vragen lager. Hiermee willen we voorkomen dat problemen onnodig ingewikkeld en urgent worden.

Wat gaan we daar voor doen?

De volgende actiepunten zijn opgenomen in de begroting 2026:

- Positieve gezondheid;
- Implementeren participatiewet in Balans;
- Doorontwikkeling Armoedepact;
- Centraal punt financiële vragen koppelen aan huiskamers;
- Duurzame arbeidsmarkttoeleiding;
- Borging Human Capital Agenda.

Hieronder staan de actiepunten waarop een afwijking wordt geconstateerd.

Inhoudelijke afwijkingen

Voor deze opgave zijn geen beleidsafwijkingen

2.2 Ertoe doen

ERTOEDOEN

Wat willen we bereiken?

Vanuit het gedachtegoed positieve gezondheid versterken we de handelingsvaardigheden van kwetsbare gezinnen door meer in te zetten op leren door te doen. De ondersteuning is coachend en sluit aan bij waar het gezin behoefte aan heeft. Wij willen dat kinderen en jongeren zich in de eigen leefomgeving ontwikkelen en opgroeien. Deze omgeving willen we versterken in het kunnen omgaan met de diversiteit van onze jeugd. “Ieder kind hoort thuis in onze samenleving”. Generatiearmoede en een stijgend aantal jongeren dat Jeugdhulp nodig heeft, vraagt om een holistische ondersteuning van het gezinssysteem. Door actief te werken aan het vergroten van de handelingsvaardigheden, worden de gezinsleden minder afhankelijk van professionele ondersteuning. Door zowel ouders/verzorgers als kinderen op deze manier te ondersteunen werken we aan het doorbreken van generatiearmoede en vergroten we de kansen van onze jongeren om zich optimaal te ontwikkelen.

Wat gaan we daar voor doen?

De volgende actiepunten zijn opgenomen in de begroting 2026:

- Doorontwikkeling HOPPA!;
- Aanpak laaggeletterdheid/ basisvaardigheden;
- Vervolg strategie aanpak vermindering inzet Jeugdwet;
- Evaluatie gezinshulp;
- Voortgang Schoolnetwerk (voorheen Preventienetwerk);
- Uitvoering Wet van School naar duurzaam werk;
- Project aanpak schoolaanwezigheid;
- Vorming Integraal Kind Centrum (IKC);
- Integraal huisvestingsplan onderwijs.

Hieronder staan de actiepunten waarop een afwijking wordt geconstateerd.

Inhoudelijke afwijkingen

Doorontwikkelen HOPPA!

Voortgang

Toelichting

De doorontwikkeling van HOPPA! ligt inhoudelijk op koers. De continuering en verdere doorontwikkeling van HOPPA! in 2027 staan echter onder druk, gezien de beperktere beschikbare financiële middelen. Gezien de belangrijke basis die HOPPA! is voor projecten uit de startnotitie Ontwikkelen & Opgroeien in Smallerland, is het afbreukrisico hierdoor hoog.

Evaluatie gezinshulp

Voortgang

Toelichting

Om in september tot een goede evaluatie van gezinshulp te komen is het van belang dat er op korte termijn extra inzet wordt gepleegd om de financiële en inhoudelijke gevolgen en resultaten van de pilot gezinshulp in kaart te brengen. Hier zijn concreet een aantal eerste actiepunten op gemaakt welke worden uitgerold binnen de betrokken teams van de gemeente.

2.3 Goed voelen

GOED VOELEN

Wat willen we bereiken?

We ontmoeten elkaar in de wijken en dorpen waarin inwoners, vrijwilligers en professionals samenwerken aan een sterke Mienskip. Een omgeving die alle inwoners uitnodigt tot bewegen en ontmoeten hoort hierbij zodat opgroeien, ontwikkelen en ouder worden op een gezonde en duurzame manier mogelijk is voor iedereen. Hierdoor versterken we de onderlinge verbondenheid en inclusie in de wijken en dorpen en de (mentale) gezondheid. Een toegankelijk aanbod van sport, kunst en cultuur laat inwoners elkaar ontmoeten en draagt bij aan goed opgroeien en het ontdekken en ontwikkelen van talent. Voorzieningen, passend bij de stedelijke uitstraling van Drachten, zijn hiervoor essentieel. We zetten in op het aantrekken en behouden van jongeren en (jonge) gezinnen. Het woningaanbod, het Innovatiecluster en de campusontwikkeling dragen hieraan bij. We ondersteunen elke wijk en elk dorp om hier zelf goed invulling aan te geven. Hierin werken we nauw samen met het programma Omgeving, zodat ook de aanpassingen in de fysieke omgeving bijdragen aan deze opgave. In de wijken en dorpen komen demografische ontwikkelingen, klimaatadaptatie, duurzaamheid en gewenste economische ontwikkelingen samen. Door inwoners, vrijwilligers en professionals hier samen aan te laten werken, vergroten we de betrokkenheid van inwoners bij hun directe leefomgeving.

Wat gaan we daar voor doen?

De volgende actiepunten zijn opgenomen in de begroting 2026:

- Implementeren van het uitvoeringsprogramma van de woon-, zorg- en welzijnsvisie;
- Borgen aanpak dak- en thuisloze jongeren;
- Realiseren project onconventioneel wonen;
- Vluchtelingen Oekraïne
- Integrale wijkvernieuwing;
- Plan maatschappelijke voorzieningen;
- Mobiliteitsbehoefte onderzoek.

Hieronder staan de actiepunten waarop een afwijking wordt geconstateerd.

Inhoudelijke afwijkingen

Voor deze opgave zijn geen beleidsafwijkingen.

2.4 Erbij horen

ERBIJ HOREN

Wat willen we bereiken?

We ontmoeten elkaar in de wijken en dorpen, waarin inwoners, vrijwilligers en professionals samenwerken aan een sterke Mienskip. De Mienskip participeert in diverse ontwikkelingen binnen de leefomgeving, vanaf de start tot en met uitvoering. Elke wijk en elk dorp is anders en heeft zijn eigen behoeften, talenten en kansen. Door hierop in te spelen krijgen inwoners meer invloed op de eigen omgeving. We ondersteunen elke wijk en elk dorp om hier zelf goed invulling aan te geven. We zetten hiermee middelen effectief in en met draagvlak vanuit de Mienskip in. Zijn wijken en dorpen beter in staat om informeel en preventief inwoners te ondersteunen dan is de onderlinge verbondenheid sterker. Lokale huiskamers als ontmoetingspunt waar sociale contacten versterkt worden en inwoners met hun vragen terecht kunnen horen hierbij. Vanuit deze huiskamers vindt informele en formele ondersteuning plaats. “Je thuis is meer dan je huis”. Maatschappelijke inzet biedt de mogelijkheid tot het leveren van een bijdrage aan de (leef)omgeving, een nuttige daginvulling, het opdoen van vaardigheden en het ontdekken van talent(en). Vrijwilligers zijn onmisbaar voor sportverenigingen, amateurverenigingen en maatschappelijke voorzieningen. En mantelzorgers zijn onmisbaar voor onze zieke en zorgbehoeftige inwoners. Zij worden bij een terugtredend zorglandschap steeds belangrijker.

Wat gaan we daar voor doen?

De volgende actiepunten zijn opgenomen in de begroting 2026:

- Versterken samenwerking in wijken en dorpen;
- Laagdrempelige ontmoetingsplekken;
- Extra middelen wegwijzers;
- Effectiviteit vrijwilligersnetwerk verstevigen;
- Transformatieplan Mentale Gezondheid en Veerkracht;
- Extra aandacht voor Inclusie;
- Sport Plus bestemming (verbreden maatschappelijke functionaliteit);
- Zwem Hub Noord Topsport Inspireert.

Hieronder staan de actiepunten waarop een afwijking wordt geconstateerd.

Inhoudelijke afwijkingen

Extra middelen Wegwijzers

Voortgang

Toelichting

De ontwikkeling van Wegwijzers ligt wat communicatie en monitoring betreft op koers. Risico blijft dat Wegwijzers grotendeels is gefinancierd met tijdelijke middelen (SPUK), en er (structureel) juist meer middelen nodig zijn vanwege het groeiend aantal inwoners dat contact opneemt. Het

Transformatieplan SAMEN is inhoudelijk goed bevonden maar er komen geen transformatiemiddelen beschikbaar. Afbreukrisico voor Wegwijzers is, gezien het voorgaande, hoog. Ditzelfde geldt voor Welzijn op Recept.

Programma Fysiek domein

Algemene toelichting

Opgaven

De omgevingsvisie is in maart 2022 door de raad vastgesteld. Het is een overkoepelende visie op de fysieke leefomgeving van Smallingerland. De visie is opgesteld vanuit brede maatschappelijke vraagstukken op het gebied van economie, wonen, duurzaamheid, voorzieningen, mobiliteit, landschap, gezondheid en inclusiviteit. De omgevingsvisie is het kompas voor de gemeentelijke inzet van de komende jaren. En belangrijk voor de afweging van plannen vanuit de samenleving.

Omgevingsvisie

Met de omgevingsvisie streven we ernaar dat Smallingerland in 2040 een gemeente is waar inwoners gezond kunnen leven en zich veilig kunnen voelen. Ook willen we dat Smallingerland een aantrekkelijke gemeente is waar voldoende werk is voor iedereen.

Om dit te bereiken sturen we binnen het Fysiek Domein, met het programma Omgeving, op een goede samenhang tussen verschillende projecten, visies en activiteiten. We baseren ons hierbij op de doelen en visies uit de omgevingsvisie. De programmabegroting Fysiek Domein is daarom ingedeeld op basis van de vier doelen uit de omgevingsvisie, de verbindende doelstelling van bereikbaarheid en het leidende principe van duurzaamheid.

Leidende principes

In de omgevingsvisie staan drie leidende principes. Deze principes zijn de basis voor alle ontwikkelingen binnen het Fysiek Domein. De leidende principes zijn, duurzaam, inclusief en identiteit.

Het leidend principe Duurzaamheid is uitgewerkt in het programma Duurzaamheid.

Opgaven

Op basis van de leidende principes zijn de volgende doelen vastgesteld in de omgevingsvisie:

- Versterken van de positie van Drachten als regionaal verzorgingsgebied;
- Versterken van Drachten als stad voor innovatieve maakindustrie;
- Versterken van levendige, aantrekkelijke wijken en dorpen;
- Versterken van de kwaliteit van het buitengebied;
- Verbindende doelstelling van bereikbaarheid.

Financiële afwijkingen

De tabel baten en lasten toont de baten en lasten per programma en de reservemutaties.

Bedragen * €1.000

Baten/lasten	Begroting 2026	Overige raadsbesluiten	Bestuursrapportage 1 resultaat	Bestuursrapportage 1 admin wijz.	Totaal begroting na wijzigingen
Baten	34.629	0	-1.059	2.548	36.118
Lasten	-60.479	-10.283	-2.168	-2.625	-75.555
Toevoeging reserves	-1.560	0	480	0	-1.080
Onttrekking reserves	3.497	10.616	-673	0	13.440
Totaal	-23.913	333	-3.420	-77	-27.077

In de bovenstaande tabel zijn de budgetneutrale administratieve wijzigingen niet opgenomen. Deze vindt u [hier](#) terug op programmaniveau onder bijlage 1: Administratieve wijzigingen.

Overige aanvullende raadsbesluiten

De raad heeft op 16 juni 2026 het raadsvoorstel budgetoverheveling 2025-2026 aangenomen. Middels dit voorstel worden bepaalde budgetten uit 2025 beschikbaar gesteld voor 2026.

Deze tabel toont de voorgestelde begrotingswijzigingen zoals opgenomen in de 1e bestuursrapportage 2026. Mutaties groter dan € 50.000, zowel aan de baten- als aan de lastenzijde, worden nader toegelicht.

De I staat voor een incidentele aanpassing van de begroting en de S staat voor een structurele aanpassing aan de begroting.

Bedragen * €1.000

Naam	Omschrijving	I/S	Bedrag
Baten			-1.059
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden			100
Huur diverse tijdelijke panden	Voor de aangekochte tijdelijke panden ontvangen we tijdelijke huur.	I	100
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie			100
Boekwinst houtversnipperingscombinatie	De ingeruilde, negen jaar oude houtversnippercombi LPG-98-B levert een boekwinst op.	I	100
7.2 Riolerings			-1.312
Bijstelling riolerings	De bevroering van de tarieven tot 1-1-2027 heeft een effect van € 840.000 dat we conform het raadsbesluit dekken uit eigen middelen. Dit is lager dan het eerder geraamde effect van € 1,3 miljoen. Reden is dat investeringsplanning voor 2026 is verlaagd met € 2,25 miljoen. Hierdoor kan minder BTW over investeringen worden	I	-1.312

Naam	Omschrijving	I/S	Bedrag
	toegerekend aan de heffing. Het toerekenen van de BTW in de rioolheffing levert zelf normaal een voordeel op (er staan dan geen directe lasten tegenover), maar deze BTW wordt op termijn wel afgeschreven. Doordat het voordeel in 2026 lager uitvalt, ontstaat een nadeel van € 473.000 in het begrotingssaldo. Per saldo leidt de bijstelling van de riolering tot een nadeel van € 1,3 miljoen in 2026.		
Diverse taakvelden			52
Overige verschillen < € 50.000	Dit is een totaalstelling van alle structurele verschillen kleiner dan €50.000 per taakveld die we niet verder toelichten.	S	32
Overige verschillen < € 50.000	Dit is een totaalstelling van alle incidentele verschillen kleiner dan €50.000 per taakveld die we niet verder toelichten.	I	21
Lasten			-2.168
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden			-205
Raadsbesluit september 2025 diverse locaties centrum Drachten	Op 23 september 2025 is er een raadsbesluit geweest ten aanzien van aankoopkredieten en een structureel budget voor dekking van de beheerskosten voortvloeiend uit de aankopen voor diverse locaties in het centrum Drachten ter uitvoering van het programma Centrum Drachten. In het raadsbesluit is opgenomen dat de financiële effecten voor 2026-2028 verwerkt zullen worden in de eerste bestuursrapportage 2026.	S	-227
Bijstelling kapitaallasten 2026 t/m 2030	De begroting voor de kapitaallasten (rente en afschrijving) is in deze berap geactualiseerd. Dit is gebaseerd op de actuele boekwaarden per 1-1-2026 en de projecten die bij de jaarrekening 2025 zijn afgesloten, waarop per 1-1-2026 voor het eerst wordt afgeschreven. Daarnaast is de investeringsplanning van het onderhanden werk per 1-1-2026 geactualiseerd. Doordat investeringsuitgaven verder in de tijd zijn gepland, worden deze investeringen later geactiveerd. Hierdoor starten zowel de afschrijvingslasten als de rentelasten later. Dit leidt de komende jaren in alle programma's tot een tijdelijk afnemend voordeel, omdat de kapitaallasten pas later in de exploitatie drukken.	S	22
2.1 Verkeer en vervoer			-322

Naam	Omschrijving	I/S	Bedrag
Ruimtelijk Ontwikkelperspectief	De inhuur van de projectleider liep tot eind 2025. Aangezien de uitvoering, onderzoekfase en voorbereiding van de uiteindelijke bestuurlijke vaststelling van het ROP langer heeft geduurd dan aanvankelijk verwacht (en nu is gepland voor eind 206) was verlenging van de inhuur van de projectleider nodig.	I	-105
Voorraad vacuüm wegzout	De dekking van de post onkosten voorraad vacuüm wegzout moet verhoogd worden naar € 125.000,- per jaar. De dekking is noodzakelijk om de jaarlijks stijgende kosten en de benodigde Europese aanbesteding voor de komende vier jaar te kunnen financieren. Deze voorraad vacuüm wegzout is nodig om de veiligheid en bereikbaarheid van de burgers van Smallerland tijdens de winterperiodes te garanderen en te waarborgen.	S	-114
Voorraad vacuüm wegzout	Vanwege een daling in de budgetten van afgelopen jaren én de strenge winter 2025-2026 is het huidige budget ontoereikend geweest.	I	-103
5.2 Sportaccommodaties			-375
Nieuwe zwembad de Welle belastingen	Het nieuwe zwembad heeft een hogere WOZ dan het oude zwembad. Daardoor valt de belasting ook hoger uit. Deze stellen we nu bij.	S	-180
Nieuwe zwembad de Welle onderhoud	Nu het nieuwe zwembad is opgeleverd, dient deze ook goed onderhouden te worden. Op basis van meerdere MJOB's (MeerJarenOnderhoudsBegroting) is berekend wat per jaar benodigd is om het zwembad in goede staat te houden. Deze voeren we nu op in onze begroting. Dekking van deze middelen gebeurt via een egaliseringsreserve onderhoud gebouwen.	S	-195
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie			-50
Reserve Toerisme	In 2026 wordt, samen met de sector (Platform Gastvrij Smallerland) een nieuw programma voor de Gastvrijheidseconomie voorbereid en opgeleverd. Voor het opstellen van het programma is € 50.000 benodigd, welke wordt onttrokken aan de reserve Toerisme. In 2027 worden de resterende middelen van de reserve (ad. € 216.000) ingezet voor de	I	-50

Naam	Omschrijving	I/S	Bedrag
	uitvoering van het programma voor de Gastvrijheidseconomie.		
7.4 Milieubeheer			-1.923
Deelnemersbijdrage FUMO	Op 7 oktober 2025 is het raadsvoorstel ontwerpbegroting 2026 FUMO behandeld in de gemeenteraad en aangenomen. Het huidige budget in onze begroting 2026 blijkt onvoldoende te zijn om de vastgestelde deelnemersbijdrage uit de begroting 2026 van de FUMO te dekken. Daarom is op 7-10-2025 besloten € 55.000 structureel aan het budget toe te voegen.	S	-55
Decentralisatie uitkering CDOKE 2026	Voor 2026 is er een decentralisatie uitkering toegekend voor CDOKE middelen. Voorheen betrof dit een SiSa regeling. De plannen voor de besteding van deze middelen zijn opgenomen in een collegevoorstel.	I	-1.868
8.1 Ruimte en leefomgeving			79
Openbare ruimte de Swetten	Verschuiven van het incidentele budget voor de aanpak van de openbare ruimte in de Swetten van exploitatie naar investeringskrediet Ontwikkelstrategie.	I	244
Volkshuisvestingsprogramma	In de decembercirculaire 2025 zijn middelen beschikbaar gesteld om gemeenten te ondersteunen bij de implementatie en uitvoering van de taken die voortvloeien uit de Wet versterking regie volkshuisvesting van het ministerie van VRO. Team REO wil deze middelen nu aanwenden voor de inhuur van een tijdelijke medewerker.	I	-165
Diverse taakvelden			628
Bijstelling kapitaallasten 2026 t/m 2029	De begroting voor de kapitaallasten (rente en afschrijving) is in deze bestuursrapportage geactualiseerd. Dit is gebaseerd op de actuele boekwaarden per 1-1-2026 en de projecten die bij de jaarrekening 2025 zijn afgesloten, waarop per 1-1-2026 voor het eerst wordt afgeschreven. Daarnaast is de investeringsplanning van het onderhanden werk per 1-1-2026 geactualiseerd. Doordat investeringsuitgaven verder in de tijd zijn gepland, worden deze investeringen later geactiveerd. Hierdoor starten zowel de afschrijvingslasten als de rentelasten later. Dit leidt de komende jaren in alle programma's tot een tijdelijk afnemend voordeel, omdat de kapitaallasten pas later in de exploitatie drukken.	S	945

Naam	Omschrijving	I/S	Bedrag
Overige verschillen < € 50.000	Dit is een totaalstelling van alle structurele verschillen kleiner dan €50.000 per taakveld die we niet verder toelichten.	S	-204
Overige verschillen < € 50.000	Dit is een totaalstelling van alle incidentele verschillen kleiner dan €50.000 per taakveld die we niet verder toelichten.	I	-113
Onttrekkingen			-673
0.10 Mutaties reserves			-673
Correctie dubbele boeking reserve projecten	Bij de begroting 2026 is geconstateerd dat er dubbele mutaties op de reserve projecten hebben plaatsgevonden zowel aan de baten- als aan de lasten kant, zonder resultaatteffect. Dit herstellen we.	I	-780
Openbare ruimte de Swetten	Verschuiven van het incidentele budget voor de aanpak van de openbare ruimte in de Swetten van exploitatie naar investeringskrediet Ontwikkelstrategie.	I	-243
Reserve Toerisme	In de Reserve Toerisme, Recreatie en Landinrichting is nog € 266.000 beschikbaar. Deze reserve willen we aanwenden voor een nieuw programma voor de Gastvrijheidseconomie dat we samen met de sector (Platform Gastvrij Smallerland) voorbereiden en opleveren in 2026. We onttrekken hieraan nu € 50.000 voor het opstellen van het programma waarna in 2027 de resterende middelen ingezet kunnen worden voor de uitvoering daarvan.	I	50
Verschuiving budget reserve	Verschuiving budget Ruimtelijk ontwikkelperspectief van Algemene Reserve naar Reserve projecten.	I	300
Toevoegingen			480
0.10 Mutaties reserves			480
Correctie dubbele boeking reserve projecten	Bij de begroting 2026 is geconstateerd dat er dubbele mutaties op de reserve projecten hebben plaatsgevonden zowel aan de baten- als aan de lasten kant, zonder resultaatteffect. Dit herstellen we.	I	780
Verschuiving budget reserve	Verschuiving budget Ruimtelijk ontwikkelperspectief van Algemene Reserve naar Reserve projecten.	I	-300
Totaal			-3.420

De totale onkosten voor de jaarwisseling 2025-2026 komen uit op € 39.000 exclusief onkosten voertuigen en brandstof. Daarnaast is er 12.000 kg vuurwerkafval ingezameld.

3.1 Stad Drachten

STAD DRACHTEN

Wat willen we bereiken?

Drachten speelt op veel vlakken mee op het podium van het grootstedelijk netwerk in het Noorden. Dankzij krachtige regionale voorzieningen of bedrijvigheid. Op andere vlakken is de betekenis veel bescheidener. Dit kan wat de gemeente betreft beter zodat er meer samenhang ontstaat en verschillende voorzieningen en bedrijvigheid elkaar versterken. Onze ambitie is dat Drachten zich binnen het stedelijk netwerk van Noord-Nederland meer als stad ontwikkelt. De woon- en werklocaties en voorzieningen in Smallerland dragen bij aan de versterking van het regionale verzorgingsgebied en de positie in dit deel van het land.

Wat gaan we daar voor doen?

In de begroting 2026 zijn de volgende doelen en actiepunten opgenomen:

- Versterken van de regiopositie van Drachten
 - Gebiedsprogramma centrum;
 - Lelylijn.
- Drachten als stad met een eigentijds hart verbonden met de Friese Meren
 - Waterfront Drachten;
 - Oudega aan het water;
 - Realiseren van een fiets-veerpontverbinding en belevingsplekken;
 - Aanleggen van passantenhaven Parkhaven aan de Drachstervaart
- Drachten als plek voor aantrekkelijke en moderne werklocaties met daarbij behorende voorzieningen
 - Toekomst Vliegveld Drachten.
- Drachten als stad die zich op regionaal niveau onderscheidt met kunst, cultuur en sport
 - Verbouwing van het museum Dr8888.

Hieronder staan de actiepunten waarop een afwijking wordt geconstateerd.

Inhoudelijke afwijkingen

Toekomst Vliegveld Drachten

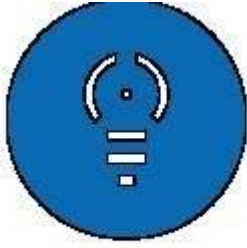
Voortgang

Toelichting

Door de complexiteit en doorlooptijd kost met name het opstellen van het concept omgevingsplan meer tijd dan vooraf ingeschat. Daarbij komt dat het participatieproces als stap om te komen tot een gewijzigd omgevingsplan, tijd vergt. Er is besloten om eerst het gewijzigde omgevingsplan af te ronden voor besluitvorming alvorens de erfpachtovereenkomsten en financiële vraagstukken aan de orde komen. We streven ernaar het gewijzigde omgevingsplan in Q3 op route te brengen naar de raad.

3.2 Maakindustrie

MAAKINDUSTRIE

Wat willen we bereiken?

De hoogwaardige technische industrie is een belangrijke motor voor de werkgelegenheid en de economie in Smallingerland. In toenemende mate wordt deze positie erkend in heel Noord-Nederland. We hechten er belang aan dat we de positie van Drachten in dit noordelijk netwerk vasthouden en de komende jaren verder uitbouwen. Zodanig dat Drachten het centrum blijft van dit netwerk. Wanneer door het 'vliegwiel'-effect de ontwikkeling van deze sector succesvol verder op gang wordt gebracht, geeft dit een stimulans aan de leefomgeving van de inwoners van Drachten en de dorpen van Smallingerland. Niet alleen in termen van werkgelegenheid, maar bijvoorbeeld ook op het gebied van voorzieningen, onderwijs, woningen en vervoer.

Inhoudelijke afwijkingen

Programma Economie

Deze opgave uit de omgevingsvisie wordt uitgevoerd vanuit het programma Economie en de actieagenda economie. De actiepunten zijn vermeld onder programma economie.

3.3 Wijken en dorpen

**WIJKEN EN
DORPEN**

Wat willen we bereiken?

De woningmarkt staat onder druk en de woningnood is hoog. De gemeente werkt daarom aan uitbreiding van het aantal woningen. Het doel is een divers woningaanbod te creëren, dat past bij de behoefte van zoveel mogelijk doelgroepen. Kortom: een passende en prettige woning voor iedereen.

In Smallerland zet de gemeente volop in op behoud en versterking van de leefbaarheid van dorpen en wijken. Die moeten levendig, gezond, veilig en aantrekkelijk zijn. Vanuit de omgevingsvisie werkt de gemeente aan deze opgave aan de hand van zeven lijnen of strategieën. Woningbouw is daar één van. De andere strategieën zijn gericht op overige aspecten van leefbaarheid van wijken en dorpen, zoals ontmoeten, omgevingskwaliteit en zelfredzaamheid.

Wat gaan we daar voor doen?

In de begroting 2026 zijn de volgende doelen en actiepunten opgenomen:

- Woningen voor iedereen
 - Opstellen van een volkshuisvestingsprogramma;
 - Uitvoeren van het woningbouwprogramma;
 - Meerjarige prestatieafspraken met woningcorporaties en huurdersvereniging;
 - Ontwikkeling de Swetten;
 - Opstellen Masterplan Boornbergum.
- Verbeteren omgevingskwaliteit gebouwde omgeving en openbare ruimte
 - Opstellen nieuw beleid omgevingskwaliteit;
 - Opstellen van ontwerpkeuzes openbare ruimte;
 - Wijkvernieuwing;
 - Meerwaardetract Sportlaan;
 - Werkvoorbereider civiele kunstwerken team OBG;
 - Areaaluitbreiding openbare ruimte;
 - Verbeteren van recyclen afval;
 - Gebiedsontwikkeling leerpark;
 - Beheerder Speeltoestellen.

Hieronder staan de actiepunten waarop een afwijking wordt geconstateerd.

Inhoudelijke afwijkingen

Werkvoorbereider civiele kunstwerken OBG

Voortgang

Toelichting

We zijn bezig met de doorontwikkeling van het team Openbare Ruimte. Er wordt gewerkt aan de inrichting van het team waarbij ook deze functie wordt betrokken.

Gebiedsontwikkeling Leerpark

Voortgang

Toelichting

De voortgang van de ontwikkeling van het Leerpark is vertraagd. Aanleiding hiervoor is dat de ruimtelijke en functionele uitwerking van het programma complexer blijkt dan vooraf voorzien en ook door het toevoegen van een inhoudelijk programma aan het Leerpark.

De vertraging wordt veroorzaakt door de volgende samenhangende aspecten:

- De ruimtelijke inpassing van het totale programma vraagt om een zorgvuldige afweging, waarbij het behoud van de ruimtelijke kwaliteit, openheid en toegankelijkheid van het Leerpark centraal staat;
- De functionele eisen van de verschillende onderdelen (waaronder turnhal, boulderhal en gymzalen) dienen in onderlinge samenhang te worden beschouwd om tot een toekomstbestendig en logisch geheel te komen;
- Het onderzoek naar de huisvesting van De Zwaai speelt hierbij een belangrijke rol. Hierbij wordt gekeken naar:
 - o mogelijke inpassing binnen Liudger (circa 200–300 m² uitbreiding)
 - o de aanvullende behoefte aan 2 à 3 gymzalen.

3.4 Buitengebied

BUITENGEBIED

Wat willen we bereiken?

Ons goud is ons buitengebied. Een landschap waarin de geschiedenis afleesbaar is. Het buitengebied van Smallingerland speelt een grote rol in de aantrekkingskracht van de gemeente om te wonen, werken en te recreëren. In Smallingerland zetten we in op een gezond, aantrekkelijk, veilig en economisch vitaal buitengebied met ruimte voor ondernemen in onder meer de agrarische en recreatieve sector. Dat betekent een gezonde bodem, gezonde lucht, een gezonde waterkwaliteit, dierenwelzijn en aandacht voor biodiversiteit. En dat in een afwisselend en toegankelijk landschap.

Wat gaan we daar voor doen?

De volgende actiepunten zijn opgenomen in de begroting 2026:

- Verbeteren van het gebied de Hegewarren.

Hieronder staan de actiepunten waarop een afwijking wordt geconstateerd.

Inhoudelijke afwijkingen

Verbeteren van het gebied de Hegewarren

Voortgang

Toelichting

Het ontwerpproces kent vertraging ten opzichte van de oorspronkelijke planning. Deze vertraging wordt met name veroorzaakt door de onzekerheden rondom de stikstofproblematiek en de mogelijke positionering van Hegewarren als natuurherstelproject in relatie tot De Alde Feanen. Deze ontwikkelingen zijn bepalend voor de verdere ontwerpuitwerking en maken dat nadere keuzes en afstemming noodzakelijk zijn, onder andere in relatie tot het nog vast te stellen natuurbeheerplan. Verwachting is begin 2028. In afwachting van deze kaders wordt het ontwerpproces tijdelijk getemporeerd. De inzet blijft gericht op een zorgvuldig uitgewerkt en toekomstbestendig ontwerp, in lijn met de vastgestelde uitgangspunten.

3.5 Verbindende opgave van bereikbaarheid

STAD DRACHTEN

De ontwikkelingen bevorderen een grotere verkeersveiligheid, goede bereikbaarheid en verduurzaming van de mobiliteit. Ze dragen bij aan alle vier opgaven uit de omgevingsvisie.

Wat willen we bereiken?

De verwachting is dat de behoefte aan verplaatsingen van personen, goederen of berichten toeneemt. Meer stad en ontwikkeling van wonen en bedrijvigheid in de stad betekent logischerwijs meer behoefte aan vervoer. Daarnaast is er met het oog op duurzaamheid en gezondheid een belangrijke reden voor verandering van de bestaande vervoerssystemen. Denk hierbij aan meer fietsen en wandelen, collectief vervoer, elektrisch vervoer en verschillende deelsystemen voor motorvoertuigen.

In Smallerland zetten we in op goede fysieke en digitale verbindingen. Daarbij richten we ons allereerst op stimulering van het langzaam verkeer en slimme, duurzame vormen van vervoer. We spelen in op de mogelijkheid om bedrijven via het water te bereiken. En we verbeteren waar dat nodig is de bestaande netwerken.

Stad, dorpen en buitengebied zijn al digitaal ontsloten. De kwaliteit en snelheid van het internet blijft om aandacht vragen. Meegaan met de tijd is nodig om de aantrekkelijkheid van de gemeente Smallerland voor wonen en werken hoog te houden.

Wat gaan we daar voor doen?

In de begroting 2026 zijn de volgende doelen en actiepunten opgenomen:

- De fiets en voetganger krijgen prioriteit
 - Verbeteren fietsoversteekplaatsen.
- Netwerk langzaam verkeer & toekomstbestendige wegcategorisering
 - Realisatie doorfietsroute Drachten - Heerenveen;
 - Verkeersmonitoring;
 - Toekomstbestendige wegcategorisering.
- Aanpak verkeersonveiligheid
 - Aanpak verkeersonveiligheid o.b.v. uitvoeringsprogramma;
 - Doelgroepenaanpak op basis Manifest Permanente Verkeerseducatie.
- Toekomstbestendig parkeren
 - Parkeer-regulerende maatregelen rondom centrum van Drachten;
 - Actualisatie parkeerbeleid.
- Toegankelijk aanbod van openbaar vervoer & deelfervoer
 - Verbeteren toegankelijkheid van openbaar vervoer en deelfervoer.
 - Onderzoek kansen first & last-mile (deelfervoer) Drachten.
- Dekkende netwerk laadinfrastructuur
 - Uitrol openbare laadinfrastructuur door deelname regionale samenwerking.

- Duurzame logistiek
 - Verkenning duurzame logistiek Smallingerland.

Hieronder staan de actiepunten waarop een afwijking wordt geconstateerd.

Inhoudelijke afwijkingen

Aanpak verkeersonveiligheid o.b.v. uitvoeringsprogramma

Voortgang

Toelichting

In december 2025 is het uitvoeringsprogramma vastgesteld met de projecten die de komende jaren worden opgepakt. De Lange West is momenteel in uitvoering. De Berglaan en de rotondes zijn in voorbereiding.

Actualisatie parkeerbeleid

Voortgang

Toelichting

We werken aan een uitvoeringsprogramma parkeren. Dit is complexer dan voorzien. We verwachten dit eind 2026 vast te stellen.

Parkeer-regulerende maatregelen rondom centrum van Drachten

Voortgang

Toelichting

We werken aan een uitvoeringsprogramma parkeren. Dit is complexer dan voorzien. We verwachten dit eind 2026 vast te stellen.

3.6 Leidend principe duurzaamheid

BUITENGEBIED

In het najaar 2022 heeft de raad de Visie Duurzaamheid 'Samen duurzame stappen zetten' vastgesteld. Het bijbehorende Uitvoeringsprogramma 2023 – 2026 is door het college vastgesteld. Beide documenten vormen samen het duurzaamheidsbeleid van de gemeente Smallerland. We werken aan drie pijlers:

- Energie
- Klimaatadaptatie & Biodiversiteit
- Circulariteit

Wat willen we bereiken?

We zetten stappen op weg naar een duurzaam, schoon en veilig Smallerland in 2040. Het coalitieakkoord geeft aan landelijke duurzame doelen versneld te willen behalen. Om de doelen te halen en de taken die op de gemeente afkomen goed te kunnen uitvoeren is extra capaciteit nodig. Het Rijk heeft in 2023 de tijdelijke regeling Capaciteit Decentrale Overheden Klimaat (CDOKE) ingesteld om het behalen van klimaatdoelen te versnellen in de periode 2023-2026. Met deze extra middelen zoekt de gemeente naar mensen om die stap te gaan zetten.

Wat gaan we daar voor doen?

In de begroting 2026 zijn de volgende doelen en actiepunten opgenomen:

- Energie en warmte
 - Energie besparen en verduurzamen gebouwde omgeving;
 - Energie opwek en -beschikbaarheid;
 - Opstellen warmteprogramma.
- Klimaatadaptatie en biodiversiteit
 - Uitvoeringsagenda klimaatadaptatieplan.
- Circulariteit
 - Realiseren van circulaire inkoop en circulair bouwen;
 - Het inzetten van grondstoffen en groen-reststroom.
- Duurzame bedrijfsvoering
 - Meten en monitoren met de milieubarometer.

Hieronder staan de actiepunten waarop een afwijking wordt geconstateerd.

Inhoudelijke afwijkingen

Voor deze opgave zijn geen beleidsafwijkingen

Programma Economie

Algemene toelichting

Opgaven

In het programma Economie van Smallerland wordt gewerkt aan de vitaliteit en toekomstbestendigheid van de lokale economie. Het programma draagt direct en indirect bij aan de maatschappelijke opgaven uit de Omgevingsvisie en Sociale koers. Centraal in de uitvoering staat de Actieagenda Economie, het uitvoeringsprogramma voor de komende bestuursperiode. In het programma Economie staat de mens voorop en hebben alle inwoners kans op passend werk en om zich te ontwikkelen.

In het programma Economie staat de mens voorop en hebben alle inwoners kans op passend werk en om zich te ontwikkelen. De gemeente zet zich ervoor in dat opleidingen en de kwaliteiten van de beroepsbevolking aansluiten op de vraag van werkgevers. Ondernemers krijgen ruimte en ondersteuning bij innovatie en groei. En er wordt gewerkt aan een blijvend aantrekkelijk vestigingsklimaat. Daarmee stimuleren wij economische ontwikkeling en werken we toe naar een nog positievere balans op de arbeidsmarkt, passend bij de regiofunctie. In Smallerland wordt daarmee ingezet op economische groei, maar dan wel één die bijdraagt aan een hoger welvaartsniveau in brede zin. Een duurzame en eerlijke economie met een innovatief karakter.

Het programma Economie is vormgegeven langs een drietal sporen. Per spoor zijn uitdagingen benoemd waar wij in de periode 2024-2027 aan willen werken. Hieronder staat per uitdaging welke activiteiten en projecten de gemeente Smallerland in de komende periode gaat uitvoeren.

Financiële afwijkingen

De tabel baten en lasten toont de baten en lasten per programma en de reservemutaties.

Bedragen * €1.000

Baten/lasten	Begroting 2026	Overige raadsbesluiten	Bestuursrapportage 1 resultaat	Bestuursrapportage 1 admin wijz.	Totaal begroting na wijzigingen
Baten	321	0	-8	0	313
Lasten	-2.652	-888	-977	0	-4.517
Toevoeging reserves	-1.040	0	520	0	-520
Ottrekking reserves	1.440	556	-520	0	1.476
Totaal	-1.931	-332	-985	0	-3.248

In de bovenstaande tabel zijn de budgetneutrale administratieve wijzigingen niet opgenomen. Deze vindt u [hier](#) terug op programmaniveau onder bijlage 1: Administratieve wijzigingen.

Overige aanvullende raadsbesluiten

De raad heeft op 16 juni 2026 het raadsvoorstel budgetoverheveling 2025-2026 aangenomen. Middels dit voorstel worden bepaalde budgetten uit 2025 beschikbaar gesteld voor 2026.

Deze tabel toont de voorgestelde begrotingswijzigingen zoals opgenomen in de 1e bestuursrapportage 2026. Mutaties groter dan € 50.000, zowel aan de baten- als aan de lastenzijde, worden nader toegelicht.

De I staat voor een incidentele aanpassing van de begroting en de S staat voor een structurele aanpassing aan de begroting.

Bedragen * €1.000

Naam	Omschrijving	I/S	Bedrag
Baten			-8
Diverse taakvelden			-8
Overige verschillen < € 50.000	Dit is een totaalstelling van alle structurele verschillen kleiner dan €50.000 per taakveld die we niet verder toelichten.	S	-8
Lasten			-977
3.1 Economische ontwikkeling			-943
Ondernemersfonds	Per 1 januari 2026 is het Ondernemersfonds ingesteld. Als gevolg hiervan wordt geen reclamebelasting meer geheven en komt de opbrengst uit de reclamebelasting niet meer ten gunste van het SOCD.	S	117
Ondernemersfonds	Door het instellen van het Ondernemersfonds en de daarbij horende verhoging van de onroerendezaakbelasting voor niet-woningen is de opbrengst OZB in 2026 € 1.115.700 hoger. Na aftrek van de structurele uitvoeringskosten (in 2026 € 55.790) is de geraamde bijdrage aan het Ondernemersfonds €1.059.930. In het startjaar wordt deze bijdrage eenmalig verlaagd met de voorbereidingskosten voor het opzetten van het ondernemersfonds.	S	-1.010
Ondernemersfonds	De eenmalige voorbereidingskosten voor het opzetten van het ondernemersfonds worden gedekt uit de extra opbrengsten van de verhoging onroerendezaakbelasting.	I	-50
Diverse taakvelden			-34
Overige verschillen < € 50.000	Dit is een totaalstelling van alle structurele verschillen kleiner dan €50.000 per taakveld die we niet verder toelichten.	S	-41
Overige verschillen < € 50.000	Dit is een totaalstelling van alle incidentele verschillen kleiner dan €50.000 per taakveld die we niet verder toelichten.	I	7
Onttrekkingen			-520
0.10 Mutaties reserves			-520
Correctie dubbele boeking reserve projecten	Bij de begroting 2026 is geconstateerd dat er dubbele mutaties op de reserve projecten hebben plaatsgevonden zowel aan de baten- als aan de lasten kant, zonder resultaat-effect. Dit herstellen we.	I	-520
Toevoegingen			520
0.10 Mutaties reserves			520

Naam	Omschrijving	I/S	Bedrag
Correctie dubbele boeking reserve projecten	Bij de begroting 2026 is geconstateerd dat er dubbele mutaties op de reserve projecten hebben plaatsgevonden zowel aan de baten- als aan de lasten kant, zonder resultaatteffect. Dit herstellen we.	I	520
Totaal			-985

4.1 Optimaliseren ondernemersklimaat

ONDERNEMEND

Wat willen we bereiken?

Met het 'optimaliseren van het ondernemersklimaat' zet de gemeente in op werklocaties (inclusief het centrum van Drachten), het stimuleren van ondernemerschap en innovatie in het MKB en op de profilering van Drachten als innovatie maakstad.

Wat gaan we daar voor doen?

De volgende actiepunten zijn opgenomen in de begroting 2026:

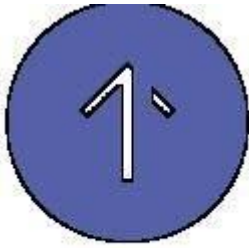
- Realiseren van hoogwaardige werklocaties;
- Het verbeteren van het bedrijventerrein "De Haven";
- Beter energienetwerk op het bedrijventerrein;
- Het contact met de ondernemers verbeteren.

Hieronder staan de actiepunten waarop een afwijking wordt geconstateerd.

Inhoudelijke afwijkingen

Voor deze opgave zijn geen beleidsafwijkingen

4.2 Positionering en profilering Smallerland

WAARMAKEN

Wat willen we bereiken?

Positionering en profilering van onze gemeente is noodzakelijk om talent en bedrijven te verleiden om zich in Smallerland te blijven vestigen. En om anderen te verleiden mee te investeren in de realisatie van onze (ontwikkel)opgaven.

Wat gaan we daar voor doen?

De volgende actiepunten zijn opgenomen in de begroting 2026:

- Profileren van Drachten als de innovatie maakstad van Noord-Nederland;
- Vestigingsklimaat en acquisitie.

Hieronder staan de actiepunten waarop een afwijking wordt geconstateerd.

Inhoudelijke afwijkingen

Voor deze opgave zijn geen beleidsafwijkingen

4.3 Thematische aanpak

SAMENWERKEN

Wat willen we bereiken?

We werken aan een aantal thema's die deze bestuursperiode extra aandacht vragen. Dit zijn de thema's die samenhangen met de schaarste opgave en met de grote transitie's in de economie en samenleving. Specifiek gaat het om de transitie van een lineaire naar een circulaire economie, de digitalisering van de economie en de vraagstukken op het gebied van Mens & Werk (human capital), bijvoorbeeld op-, om- en bijscholing, maar ook inclusie.

Wat gaan we daar voor doen?

De volgende actiepunten zijn opgenomen in de begroting 2026:

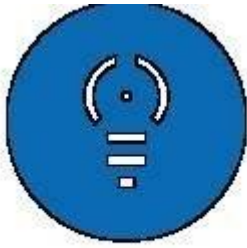
- Het versterken van de samenwerking tussen de gemeente en de ondernemers;
- Het versnellen van de transitie naar een circulaire economie.

Hieronder staan de actiepunten waarop een afwijking wordt geconstateerd.

Inhoudelijke afwijkingen

Voor deze opgave zijn geen beleidsafwijkingen

4.4 Benutten kracht van Smallerland

MAAKINDUSTRIE

Wat willen we bereiken?

Vanuit de Actieagenda Economie werkt de gemeente gericht aan het uitbouwen van de krachtige economische pijlers van Smallerland. Deze pijlers zijn de (high tech) industrie, haven gerelateerde bedrijvigheid en de vrijetijdseconomie.

Wat gaan we daar voor doen?

De volgende actiepunten zijn opgenomen in de begroting 2026:

- Het uitbouwen van de innovatieve maakindustrie;
- Het bevorderen van verkeer over water in plaats van via de weg;
- Verder uitbreiden toeristische sector Smallerland.

Hieronder staan de actiepunten waarop een afwijking wordt geconstateerd.

Inhoudelijke afwijkingen

Voor deze opgave zijn geen beleidsafwijkingen

4.5 Investeren in duurzame regionale samenwerking

SAMENWERKEN

Wat willen we bereiken?

Vanuit de Actieagenda Economie werkt de gemeente gericht aan het uitbouwen van de krachtige economische pijlers van Smallingerland. Deze pijlers zijn de (high tech) industrie, haven gerelateerde bedrijvigheid en de vrijetijdseconomie.

Wat gaan we daar voor doen?

De volgende actiepunten zijn opgenomen in de begroting 2026:

- Stimuleren van samenwerkingen binnen Fryslân;
- Realiseren van een campusomgeving in Drachten;
- Versterken van de sociale cohesie, klimaat, milieu, water, landschap en biodiversiteit.
- Benutten van subsidiemogelijkheden.

Hieronder staan de actiepunten waarop een afwijking wordt geconstateerd.

Inhoudelijke afwijkingen

Voor deze opgave zijn geen beleidsafwijkingen

Bedrijfsvoering

Algemene toelichting

Opgaven

In Smallerland staat de mens voorop - onze organisatie staat ten dienste van het realiseren van onze maatschappelijke opgaven. In onze organisatievisie hebben we dit verder uitgewerkt, onderverdeeld in dienstverlening voor onze klanten (gastvrij, ondernemend, eenvoudig en deskundig) en hoe we onze organisatie ten dienste van onze medewerkers en opgaven laten werken, waarbij we werken vanuit eigenaarschap, waarmaken, samenwerking en vanuit de bedoeling.

Wat willen we bereiken?

Wij zijn een gemeente waar mensen voorop staan. Onze medewerkers 'maken' de organisatie, zij spelen in op de verschillende vragen die leven en zij maken daarbij de afwegingen vanuit hun deskundigheid en talent. We werken samen op basis van openheid, transparantie en inlevingsvermogen, zowel intern als extern. We zijn samen aan de slag en benutten daarbij alle mogelijkheden om bij te dragen. We zorgen voor duidelijke doelen die we met elkaar vastleggen en bewaken. Iedereen weet wat bijgedragen kan worden en toont daarbij eigenaarschap. Hierdoor zijn we wendbaar, zetten we onze talenten en vakmanschap in daar waar nodig én zijn we effectief in het behalen van resultaat met de gewenste impact op de samenleving.

Financiële afwijkingen

De voorgestelde wijzigingen kunt u terugvinden bij het programma overhead en algemene dekkingsmiddelen.

5.1 Hoge kwaliteit van management en medewerkers

SAMENWERKEN

We hebben een hoge kwaliteit van management en medewerkers

- We weten voldoende medewerkers van een hoge kwaliteit aan ons te binden en te behouden.
- Onze leidinggevendenden zijn cultuurdragers van onze organisatievisie en sturen op resultaat, eigenaarschap, samenwerking, vertrouwen, deskundigheid en leren en verbeteren.
- Onze medewerkers kennen onze organisatievisie en zijn in goede samenwerking gericht op het behalen van resultaten in het belang van onze samenleving.
- Onze medewerkers zijn duurzaam inzetbaar en vitaal - we streven naar een lager verzuim dan gemeenten in onze grootteklasse.
- We hebben zicht op de deskundigheid en het potentieel van onze medewerkers.

Bovenstaande doelen zijn langetermijndoelen waar we blijvend aan werken als onderdeel van [onze organisatievisie](#). Hieronder lichten we toe wat we voor dit bedrijfsvoeringsdoel in 2026 nieuw of anders doen of extra aandacht geven.

Wat gaan we daar voor doen?

De volgende actiepunten zijn opgenomen in de begroting 2026:

- Betrokkenheid van onze medewerkers behouden en waar mogelijk verder versterken;
- Verder versterken van onze managementcyclus;
- Van verzuimbegeleiding naar preventie.

Hieronder staan de actiepunten waarop een afwijking wordt geconstateerd.

Inhoudelijke afwijkingen

Voor deze opgave zijn geen beleidsafwijkingen

5.2 Continue verbetering en vernieuwing

EIGENAARSCHAP

We werken continu aan verbetering en vernieuwing van onze werkwijzen, processen en (stuur)informatie

- Procesmanagement is structureel verankerd in onze organisatie.
- Onze processen en werkwijzen zijn digitaal goed ondersteund en efficiënt ingericht.
- We hebben goede stuurinformatie die we gebruiken om te leren en verbeteren.
- We hebben goed zicht op nieuwe ontwikkelingen en zetten die gericht in voor verbetering en vernieuwing.
- We werken datagedreven in lijn met onze datastrategie.
- We werken projectmatig en programmatisch waar dit bijdraagt aan realisatie van onze doelen.

Bovenstaande doelen zijn langetermijndoelen waar we blijvend aan werken als onderdeel van [onze organisatievisie](#). Hieronder lichten we toe wat we voor dit bedrijfsvoeringsdoel in 2026 nieuw of anders doen of extra aandacht geven.

Wat gaan we daar voor doen?

De volgende actiepunten zijn opgenomen in de begroting 2026:

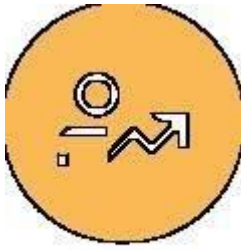
- Quicksan naar potentieel op verbetering, vernieuwing en AI;
- Realiseren procesverbeteringen en structurele verankering procesmanagement;
- Uitvoeren volgende stap uit onze datastrategie;
- Verder verbeteren van IT-veiligheid en IT-dienstverlening;
- Beter faciliteren van digitaal samenwerken;
- Implementeren wettelijke kaders in zaakgericht werken.

Hieronder staan de actiepunten waarop een afwijking wordt geconstateerd.

Inhoudelijke afwijkingen

Voor deze opgave zijn geen beleidsafwijkingen

5.3 Prettige werkomgeving en goede ondersteuning

DESKUNDIG

Onze medewerkers werken in een prettige werkomgeving en zijn goed ondersteund

- Onze werklocaties bevorderen eigentijds samenwerken en worden als prettig ervaren.
- Onze medewerkers voelen zich goed ondersteund in het uitvoeren van hun werk.

Bovenstaande doelen zijn langetermijndoelen waar we blijvend aan werken als onderdeel van [onze organisatievisie](#). Hieronder lichten we toe wat we voor dit bedrijfsvoeringsdoel in 2026 nieuw of anders doen of extra aandacht geven.

Wat gaan we daar voor doen?

De volgende actiepunten zijn opgenomen in de begroting 2026:

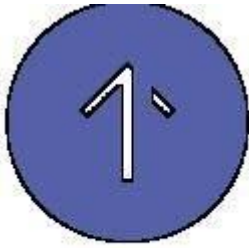
- Realiseren integrale verbouw gemeentehuis;
- Verzorgen tijdelijke huisvesting om verbouw gemeentehuis op te vangen;
- Actief monitoren en bevorderen sociale binding medewerkers tijdens verbouwing;
- Verbeteren gebruikerservaring door nieuw personeelsinformatiesysteem;
- Faciliteren van de regeling voor vervroegde uittreding (RVU).

Hieronder staan de actiepunten waarop een afwijking wordt geconstateerd.

Inhoudelijke afwijkingen

Voor deze opgave zijn geen beleidsafwijkingen

5.4 Financiën en interne beheersing

WAARMAKEN

We hebben goed zicht op onze financiën en zijn in control qua interne beheersing

- De P&C-cyclus helpt de raad om haar kaderstellende en controlerende rol goed uit te kunnen voeren.
- We hebben een financiële functie die past bij onze opgaven en een actueel financieel beleid.
- Budgethouders hebben goed zicht op onze financiën, zodat we intern kunnen sturen en de P&C-cyclus goed en tijdig kunnen opleveren voor college en raad.
- We werken zo rechtmatig mogelijk en beschikken over goede advieskracht op het gebied van inkoop en andere juridische aspecten.
- We leren van fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheid en voeren waar nodig verbeteringen door.

Bovenstaande doelen zijn langetermijndoelen waar we blijvend aan werken als onderdeel van [onze organisatievisie](#). Hieronder lichten we toe wat we voor dit bedrijfsvoeringsdoel in 2026 nieuw of anders doen of extra aandacht geven.

Wat gaan we daar voor doen?

De volgende actiepunten zijn opgenomen in de begroting 2026:

- Versterken interne beheersing rondom projectmatig werken;
- Aanwijzen en monitoren grote projecten 2026;
- Verder versterken kwaliteit van onze inkoopfunctie;
- Bestendiging contractbeheer;
- Verdere borging van de fiscale beheersing;
- Volgende stappen zetten in versterking van onze financiële functie;
- Verder verbeteren sturing op interne beheersing;
- Externe advisering inzetten bij complexe inkoop- en accountantsvraagstukken.

Hieronder staan de actiepunten waarop een afwijking wordt geconstateerd.

Inhoudelijke afwijkingen

Verdere borging van fiscale beheersing

Voortgang

We werken stapsgewijs door aan het verhogen van het fiscaal bewustzijn binnen de gemeente. In 2026 is gewerkt aan het ontwikkelen van een Tax Control Framework (TCF).

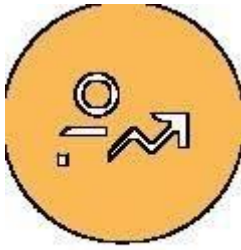
Middels dit TCF wordt gekeken naar welke fiscale risico's er spelen, worden deze gekwalificeerd en wordt gekeken naar welke beheersmaatregelen er zijn of moeten worden genomen.

Dit gaat helpen bij de verdere borging, beheersing en het vergroten van het fiscaal bewustzijn.

Helaas is de fiscalist door het boekenonderzoek veel tijd kwijt aan het verzamelen en aanleveren van informatie van oudere jaren aan de Belastingdienst. Daarnaast moeten er vragen worden

beantwoord en vinden er periodiek gesprekken plaats. Dit alles moet uiteraard zorgvuldig en nauwkeurig gebeuren, maar het beperkt wel het vooruit verder kunnen verbeteren.

5.5 Veilig werken

DESKUNDIG

Onze mensen werken veilig en onze informatie is veilig

- Onze mensen werken veilig en we beperken arbeidsrisico's zo veel mogelijk.
- Onze informatie is veilig en zo goed mogelijk beschermd tegen externe risico's en datalekken.

Bovenstaande doelen zijn langetermijndoelen waar we blijvend aan werken als onderdeel van [onze organisatievisie](#). Hieronder lichten we toe wat we voor dit bedrijfsvoeringsdoel in 2026 nieuw of anders doen of extra aandacht geven.

Wat gaan we daar voor doen?

De volgende actiepunten zijn opgenomen in de begroting 2026:

- Veilig werken in tijdelijke huisvesting;
- Aanschaf van een SIEM-systeem om detectie van en reactie op bedreigingen en beveiligingsincidenten te verbeteren;
- Interne Wpg-audits zelf uitvoeren in plaats van uitbesteden;
- Aanbesteding en implementatie van een e-depot.

Hieronder staan de actiepunten waarop een afwijking wordt geconstateerd.

Inhoudelijke afwijkingen

Voor deze opgave zijn geen beleidsafwijkingen

Algemene dekkingsmiddelen

In het overzicht 'Algemene dekkingsmiddelen' zijn de inkomsten opgenomen die vrij besteedbaar zijn en waar geen directe tegenprestatie tegenover staat.

Bedragen * €1.000

Baten/lasten	Begroting 2026	Overige raadsbesluiten	Bestuursrapportage 1 resultaat	Bestuursrapportage 1 admin wijz.	Totaal begroting na wijzigingen
Baten	184.002	0	3.100	0	187.102
Lasten	-733	0	-56	16	-773
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0
Ottrekking reserves	0	0	0	0	0
Totaal	183.269	0	3.044	16	186.329

In de bovenstaande tabel zijn de budgetneutrale administratieve wijzigingen niet opgenomen. Deze vindt u [hier](#) terug op programma- en taakveld niveau onder bijlage 1: Administratieve wijzigingen.

De I staat voor een incidentele aanpassing van de begroting en de S staat voor een structurele aanpassing aan de begroting.

Bedragen * €1.000

Naam	Omschrijving	I/S	Bedrag
Baten			3.100
0.62 OZB niet-woningen			1.116
Ondernemersfonds	Door het instellen van het Ondernemersfonds en de daarbij horende verhoging van de OZB voor niet-woningen is de opbrengst OZB structureel hoger.	S	1.116
0.64 Belastingen overig			-22
Ondernemersfonds	Per 1 januari 2026 is het Ondernemersfonds ingesteld. Als gevolg hiervan wordt geen reclamebelasting meer geheven en komt deze belasting niet meer ten gunste van het Stichting Ondernemersfonds Centrum Drachten (SOCD).	S	-122
Hondenbelasting	In 2025 is een controleur op pad gegaan. Hierdoor is het aantal geregistreerde honden gestegen, waardoor de opbrengst hondenbelasting sindsdien verhoogd is.	S	100
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds			2.006
Gemeentefonds	In 2026 ontvangt de gemeente extra middelen uit het gemeentefonds door de september- en decembercirculaires 2025. De stijging komt vooral door taakmutaties, met als grootste	S	2.006

Naam	Omschrijving	I/S	Bedrag
	onderdeel de overheveling van de middelen voor Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE). Deze middelen worden in 2026 niet langer via een specifieke uitkering verstrekt, maar via een decentralisatie-uitkering binnen het gemeentefonds. De middelen zijn ook beschikbaar voor de periode 2027 tot en met 2030 maar de uitkeringsvorm na 2026 is nog niet bepaald. Het Rijk onderzoekt onder meer een bijzondere fondsuitkering.		
Lasten			-56
0.62 OZB niet-woningen			-56
Ondernemersfonds	De tariefverhoging van de onroerendezaakbelasting voor niet-woningen leidt tot hogere structurele uitvoeringskosten.	S	-56
Totaal			3.044

Overhead

Het onderdeel 'overhead' vormt een verplicht onderdeel van de begroting. Onder dit onderdeel worden alle kosten opgenomen die vallen binnen de geldende definitie van overhead.

Bedragen * €1.000

Baten/lasten	Begroting 2026	Overige raadsbesluiten	Bestuursrapportage 1 resultaat	Bestuursrapportage 1 admin wijz.	Totaal begroting na wijzigingen
Baten	499	0	-42	118	575
Lasten	-26.003	-928	325	-27	-26.633
Toevoeging reserves	-418	0	-81	0	-499
Onttrekking reserves	2.263	834	81	0	3.178
Totaal	-23.659	-94	283	91	-23.379

In de bovenstaande tabel zijn de budgetneutrale administratieve wijzigingen niet opgenomen. Deze vindt u [hier](#) terug op programma- en taakveld niveau onder bijlage 1: Administratieve wijzigingen.

Overige aanvullende raadsbesluiten

De raad heeft op 16 juni 2026 het raadsvoorstel budgetoverheveling 2025-2026 aangenomen. Middels dit voorstel worden bepaalde budgetten uit 2025 beschikbaar gesteld voor 2026.

De I staat voor een incidentele aanpassing van de begroting en de S staat voor een structurele aanpassing aan de begroting.

Bedragen * €1.000

Naam	Omschrijving	I/S	Bedrag
Baten			-42
0.8 Overige baten en lasten			-106
Administratieve correctie doorschuif btw	Betrof baten inzake doorgeschoven BTW, die nu anders gerubriceerd is.	S	-106
Diverse taakvelden			64
Overige verschillen < € 50.000	Dit is een totaalstelling van alle structurele verschillen kleiner dan €50.000 per taakveld die we niet verder toelichten.	S	20
Overige verschillen < € 50.000	Dit is een totaalstelling van alle incidentele verschillen kleiner dan €50.000 per taakveld die we niet verder toelichten.	I	44
Lasten			325
0.4 Overhead			292
Aanpassing begrote uren grondexploitaties	De begrote uren van de grondexploitaties worden bijgesteld als gevolg van bijgestelde berekeningen.	S	382
Tijdelijke huisvesting	Betreft de bij de jaarrekening 2025 aangekondigde resterende overschrijding van de kosten voor tijdelijke huisvesting in	I	-133

Naam	Omschrijving	I/S	Bedrag
	verband met de verbouw van het gemeentehuis.		
Tijdelijke huisvesting	In berap 2025-II is € 250.000 naar voren gehaald uit 2026 naar 2025 als gevolg van een aanpassing van het kasritme van de uitgaven voor de tijdelijke huisvesting. In deze berap verlagen we daarom het budget voor 2026 met € 250.000.	I	250
Postbezorging	De verhoging van de tarieven en de toename van het volume zorgen voor een verhoging van de kosten van de postbezorging. Zo wordt er onder andere meer gedaan aan participatie en dit wordt nog regelmatig via de post gedaan.	S	-50
Participatievisie	Onlangs is door uw raad de participatievisie vastgesteld. De kosten behorende bij de implementatie hiervan worden nu in de begroting verwerkt.	I	-77
Telefoniekosten	De telefoniekosten vallen lager uit als gevolg van goedkopere data en bellen via Teams.	I	50
Voormalig personeel	De verwachte kosten inzake voormalig personeel zijn herijkt op basis van de laatst bekende gegevens.	I	-140
Inhuur concerncontrol	Op het gebied van Concerncontrol hebben we te maken met een aantal vacatures die interim zijn vervuld wegens de moeilijke arbeidsmarkt. Dit vergt tijdelijk extra inhuurbudget.	I	-50
Aanpassing begrote uren grondexploitaties	De begrote uren van de grondexploitaties worden bijgesteld als gevolg van bijgestelde berekeningen.	I	-105
Regeling voor vervroegd uittreden	Voor de RVU (regeling voor vervroegd uittreden) verplichtingen is een voorziening gevormd in 2025.	I	165
Diverse taakvelden			33
Bijstelling kapitaallasten 2026 t/m 2029	De begroting voor de kapitaallasten (rente en afschrijving) is in deze bestuursrapportage geactualiseerd. Dit is gebaseerd op de actuele boekwaarden per 1-1-2026 en de projecten die bij de jaarrekening 2025 zijn afgesloten, waarop per 1-1-2026 voor het eerst wordt afgeschreven. Daarnaast is de investeringsplanning van het onderhanden werk per 1-1-2026 geactualiseerd. Doordat investeringsuitgaven verder in de tijd zijn gepland, worden deze investeringen later geactiveerd. Hierdoor starten zowel de afschrijvingslasten als de rentelasten later. Dit leidt de komende jaren in alle programma's tot een tijdelijk afnemend voordeel, omdat de	S	237

Naam	Omschrijving	I/S	Bedrag
	kapitaallasten pas later in de exploitatie drukken.		
Overige verschillen < € 50.000	Dit is een totaalstelling van alle structurele verschillen kleiner dan €50.000 per taakveld die we niet verder toelichten.	S	-68
Overige verschillen < € 50.000	Dit is een totaalstelling van alle incidentele verschillen kleiner dan €50.000 per taakveld die we niet verder toelichten.	I	-137
Onttrekkingen			81
0.10 Mutaties reserves			81
Correctie dubbele boeking reserve projecten	Bij de begroting 2026 is geconstateerd dat er dubbele mutaties op de reserve projecten hebben plaatsgevonden zowel aan de baten- als aan de lasten kant, zonder resultaatteffect. Dit herstellen we.	I	-209
Overige verschillen < € 50.000	De mutatie in de reserve projecten in uitvoering is het gevolg van een actualisatie van meerdere projectbudgetten. De per saldo benodigde bijstelling komt ten gunste of ten laste van het begrotingssaldo.	I	40
Tijdelijke huisvesting	De mutatie in de reserve projecten in uitvoering is het gevolg van een actualisatie van meerdere projectbudgetten. De per saldo benodigde bijstelling komt ten gunste of ten laste van het begrotingssaldo.	I	250
Toevoegingen			-81
0.10 Mutaties reserves			-81
Correctie dubbele boeking reserve projecten	Bij de begroting 2026 is geconstateerd dat er dubbele mutaties op de reserve projecten hebben plaatsgevonden zowel aan de baten- als aan de lasten kant, zonder resultaatteffect. Dit herstellen we.	I	209
Overige verschillen < € 50.000	De mutatie in de reserve projecten in uitvoering is het gevolg van een actualisatie van meerdere projectbudgetten. De per saldo benodigde bijstelling komt ten gunste of ten laste van het begrotingssaldo.	I	-40
Tijdelijke huisvesting	De mutatie in de reserve projecten in uitvoering is het gevolg van een actualisatie van meerdere projectbudgetten. De per saldo benodigde bijstelling komt ten gunste of ten laste van het begrotingssaldo.	I	-250
Totaal			283

Vennootschapsbelasting

De gemeente wordt voor vergelijkbare activiteiten als in het bedrijfsleven, fiscaal gelijk behandeld. Een aantal activiteiten valt daardoor onder de vennootschapsbelasting.

Bedragen * €1.000

Baten/lasten	Begroting 2026	Overige raadsbesluiten	Bestuursrapportage 1 resultaat	Bestuursrapportage 1 admin wijz.	Totaal begroting na wijzigingen
Baten	0	0	0	0	0
Lasten	0	0	-50	0	-50
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0
Ottrekking reserves	0	0	0	0	0
Totaal	0	0	-50	0	-50

Bedragen * €1.000

Naam	Omschrijving	I/S	Bedrag
Lasten			-50
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)			-50
Vennootschapsbelasting overige inkomsten	We hebben een inschatting gemaakt van de te betalen vennootschapsbelasting over reclame-inkomsten en inkomsten uit bedrijfsafval.	S	-50
Totaal			-50

Onvoorzien

In de begroting is een post onvoorzien opgenomen van €60.000. Deze kan ingezet worden voor incidentele onvoorziene kosten waar binnen de begroting geen dekking voor beschikbaar is.

*Bedragen * €1.000*

Baten/lasten	Begroting 2026	Overige raadsbesluiten	Bestuursrapportage 1 resultaat	Bestuursrapportage 1 admin wijz.	Totaal begroting na wijzigingen
Baten	0	0	0	0	0
Lasten	-60	0	0	0	-60
Toevoeging reserves	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	0	0	0	0	0
Totaal	-60	0	0	0	-60

Investeringskredieten

De raad heeft het budgetrecht, daarom dienen mutaties in de investeringen door de raad geautoriseerd te worden. In de begroting 2026 bijlage I is het investeringsoverzicht opgenomen. De onderstaande kredieten zijn hier een aanvulling op.

Investeringskredieten

Bedragen * 1.000			
Investering	Beschrijving	Baten	Lasten
Fysiek domein		-488	-687
IBOR 2026	De nog niet uitgevoerde vervangingsinvesteringen voor civiele kunstwerken uit het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR) Kapitaalgoederen 2023–2026 worden overgeheveld naar de nieuwe IBOR-periode 2027–2030. Hierdoor kan het resterende investeringskrediet voor de periode 2023–2026 worden afgeboekt.	0	1.584
Investeringskredieten < 50.000	Het betreft investeringskredieten met een omvang kleiner dan 50.000 euro. Hierbij gaat het om relatief kleinschalige investeringen, zoals onder meer de aanschaf van rolemmers.	-7	-90
Ontwikkelstrategie	Verschuiven van het incidentele budget voor de aanpak van de openbare ruimte in de Swetten van exploitatie naar investeringskrediet Ontwikkelstrategie.	0	-243
Oudega aan het Water	De gemeente voert het project Oudega aan het Water uit in samenwerking met de provincie en het Wetterskip. De provincie zou een bijdrage vanuit het Wetterskip krijgen voor dit project, maar deze is bij de gemeente geraamd en geboekt. In 2025 heeft de gemeente het bedrag al overgemaakt aan de provincie, maar de raming nog niet aangepast. Die passen we daarom hierop aan. Dat heeft tevens gevolgen voor de hoogte van het investeringskrediet,	-481	481

Investerings	Beschrijving	Baten	Lasten
	omdat we in dit project met een saldo budget werken.		
Vervangen branddetectie parkeergarage de Marke	Tijdens de winter van 2025-2026 vertoonden de branddetectiemelders in de parkeergarage Raadhuisplein een plotselinge en sneller dan verwachte toename in storingen. Een inspectie in maart 2026 wees uit dat inmiddels 80 van de 320 melders defect waren (25% van het totaal). Hoewel de volledige vervanging gepland stond voor 2029, bleek uit nader technisch onderzoek dat de destijds geïnstalleerde melders voortijdig degraderen. Door de versnelde uitval van branddetectiemelders kon de brandveiligheid niet langer worden gegarandeerd.	0	-240
Vervolginvesteringen Tussendiepen 28	Binnen de gemeente wordt gewerkt aan het realiseren van een grondstoffen- en materialenhub wat gericht is op circulariteit en het efficiënter beheren, opslaan en hergebruiken van materialen. Om de grondstoffen- en materialenhub operationeel in gebruik te kunnen nemen moeten er een aantal noodzakelijke terreinaanpassingen en aanschaf van een minishovel en wascontainer plaatsvinden.	0	-112
Raadsbesluit september 2025 diverse locaties centrum Drachten	Op 23 september 2025 is er een raadsbesluit geweest ten aanzien van aankoopkredieten en een structureel budget voor dekking van de beheerskosten voortvloeiend uit de aankopen voor diverse locaties in het centrum Drachten ter uitvoering van het programma Centrum Drachten. In het raadsbesluit is opgenomen dat de financiële effecten voor 2026-2028 verwerkt zullen worden in de eerste bestuursrapportage 2026.	0	-2.068

Investing	Beschrijving	Baten	Lasten
Overhead		0	-274
Investeringskredieten < 50.000	Het betreft investeringskredieten met een omvang kleiner dan 50.000 euro. Hierbij gaat het om relatief kleinschalige investeringen, zoals onder meer de aanschaf van kantoorapparatuur.	0	-10
Vervanging meubilair 2026	Door recente prijsstijgingen en het aangescherpte inzicht in de exacte aantallen na de detailuitwerking van het benodigde meubilair, vallen de geraamde investeringskosten voor het meubilair hoger uit dan eerder voorzien.	0	-264
Sociaal domein		0	2.907
Gomarus	Het investeringsbudget voor de verbouwing van Gomarus wordt administratief gecorrigeerd, omdat het al in de berap 2025-II was opgenomen voor de aanbesteding eind 2025 en daardoor dubbel in de begroting stond.	0	2.907
Totaal		-488	1.946

Bijlage 1: Administratieve wijzigingen

In de onderstaande tabel vindt u de begrotingswijzigingen die geen effect hebben op het begrotingsresultaat. Dit betreft verschuivingen tussen taakvelden en programma's.

Bedragen * €1.000

Naam Taakveld	Effect op de begroting 2026	2027	2028	2029
Baten	2.976	1.394	3.286	1.416
DIENSTVERLENING	56	0	0	1
5.6 Media	56	0	0	1
FYSIEK DOMEIN	2.548	1.394	3.286	1.415
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	149	18	18	18
2.1 Verkeer en vervoer	196	194	194	194
2.4 Economische havens en waterwegen	56	31	31	0
5.2 Sportaccommodaties	113	0	0	0
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	13	13	13	13
7.3 Afval	564	442	442	442
7.4 Milieubeheer	1.129	668	2.560	720
8.3 Wonen en bouwen	328	28	28	28
OVERHEAD	118	0	0	0
0.4 Overhead	118	0	0	0
SOCIAAL DOMEIN	254	0	0	0
4.2 Onderwijshuisvesting	43	0	0	0
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	57	0	0	0
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	95	0	0	0
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	59	0	0	0
Lasten	-2.976	-1.394	-3.286	-1.416
ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	16	16	16	16
0.61 OZB woningen	8	8	8	8
0.62 OZB niet-woningen	8	8	8	8
DIENSTVERLENING	-44	12	12	12
1.2 Openbare orde en veiligheid	12	12	12	12
5.6 Media	-56	0	0	0
FYSIEK DOMEIN	-2.625	-1.471	-3.363	-1.493
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-149	-18	-18	-18
2.1 Verkeer en vervoer	-549	-547	-547	-547
2.4 Economische havens en waterwegen	-56	-31	-31	0
5.2 Sportaccommodaties	-113	0	0	0
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	313	313	313	313
7.3 Afval	-563	-441	-441	-442
7.4 Milieubeheer	-1.129	-668	-2.560	-720
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-35	-35	-35	-35
8.1 Ruimte en leefomgeving	-16	-16	-16	-16
8.3 Wonen en bouwen	-328	-28	-28	-28
OVERHEAD	-27	91	91	91
0.4 Overhead	-88	30	30	30
0.8 Overige baten en lasten	61	61	61	61

Naam Taakveld	Effect op de begroting 2026	2027	2028	2029
SOCIAAL DOMEIN	-296	-42	-42	-42
4.2 Onderwijshuisvesting	-43	0	0	0
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-143	-86	-86	-86
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-95	0	0	0
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-59	0	0	0
6.3 Inkomensregelingen	-42	-42	-42	-42
6.5 Arbeidsparticipatie	86	86	86	86
6.811 Beschermd wonen (WMO)	187	187	187	187
6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	-187	-187	-187	-187
Totaal	0	0	0	0

Bijlage 2: Meerjarige effecten

In de onderstaande tabel vindt u de meerjarige financiële effecten voor de jaren 2027, 2028 en 2029.

		Bedragen * €1.000		
Naam taakveld	Onderwerp	2027	2028	2029
Incidenteel		-1.189	-454	-140
DIENSTVERLENING		2	0	0
Onttrekkingen		-483	0	0
0.10 Mutaties reserves	Correctie dubbele boeking reserve projecten	-483	0	0
Toevoegingen		485	0	0
0.10 Mutaties reserves	Correctie dubbele boeking reserve projecten	485	0	0
ECONOMIE		0	0	0
Onttrekkingen		-400	0	0
0.10 Mutaties reserves	Correctie dubbele boeking reserve projecten	-400	0	0
Toevoegingen		400	0	0
0.10 Mutaties reserves	Correctie dubbele boeking reserve projecten	400	0	0
FYSIEK DOMEIN		-207	-177	75
Baten		97	63	63
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	Huur diverse tijdelijke panden	97	63	63
Lasten		-520	-303	-51
2.4 Economische havens en waterwegen	Gebiedsprogramma de Haven	-250	-250	2
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Reserve Toerisme	-216	0	0
Diverse taakvelden	Overige verschillen < € 50.000	-54	-53	-53
Onttrekkingen		-164	63	63
0.10 Mutaties reserves	Correctie dubbele boeking reserve projecten	-380	0	0
0.10 Mutaties reserves	Reserve Toerisme	216	0	0
0.10 Mutaties reserves	Bijstelling kapitaallasten Raadhuisplein	0	63	63
Toevoegingen		380	0	0
0.10 Mutaties reserves	Correctie dubbele boeking reserve projecten	380	0	0
OVERHEAD		205	81	0
Baten		6	0	0
Diverse taakvelden	Overige verschillen < € 50.000	6	0	0
Lasten		199	81	0
0.4 Overhead	Tijdelijke huisvesting	63	0	0
0.4 Overhead	Regeling voor vervroegd uittreden	147	81	0
Diverse taakvelden	Overige verschillen < € 50.000	-11	0	0
Onttrekkingen		63	0	0

Naam taakveld	Onderwerp	2027	2028	2029
0.10 Mutaties reserves	Tijdelijke huisvesting	63	0	0
Toevoegingen		-63	0	0
0.10 Mutaties reserves	Tijdelijke huisvesting	-63	0	0
SOCIAAL DOMEIN		-1.189	-358	-215
Baten		544	15	0
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Hoppa!	272	0	0
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Wegwijzers	154	0	0
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Welzijn op Recept	143	0	0
Diverse taakvelden	Overige verschillen < € 50.000	-25	15	0
Lasten		-614	-15	0
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Hoppa!	-272	0	0
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Wegwijzers	-154	0	0
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Welzijn op Recept	-143	0	0
Diverse taakvelden	Overige verschillen < € 50.000	-45	-15	0
Onttrekkingen		-911	140	283
0.10 Mutaties reserves	Bijstelling reserve onderwijshuisvesting	-1.083	-139	-79
0.10 Mutaties reserves	Correctie dubbele boeking reserve projecten	-65	0	0
0.10 Mutaties reserves	Nieuwe zwembad de Welle onderhoudsreserve	237	279	362
Toevoegingen		-208	-498	-498
0.10 Mutaties reserves	Bijstelling reserve onderwijshuisvesting	225	0	0
0.10 Mutaties reserves	Correctie dubbele boeking reserve projecten	65	0	0
0.10 Mutaties reserves	Nieuwe zwembad de Welle onderhoudsreserve	-498	-498	-498
Structureel		-1.713	-2.626	-3.154
ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN		794	485	346
Baten		850	541	402
0.62 OZB niet-woningen	Ondernemersfonds	1.116	1.116	1.116
0.64 Belastingen overig	Ondernemersfonds	-122	-122	-122
0.64 Belastingen overig	Hondenbelasting	100	100	100
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	Gemeentefonds	-244	-553	-692
Lasten		-56	-56	-56
0.62 OZB niet-woningen	Ondernemersfonds	-56	-56	-56
DIENSTVERLENING		-130	-49	-140
Baten		-98	-98	-98

Naam taakveld	Onderwerp	2027	2028	2029
0.1 Bestuur	Administratieve correctie pensioenuitkering wethouders	-98	-98	-98
Lasten		-32	49	-42
0.1 Bestuur	Administratieve correctie pensioenuitkering wethouders	100	100	100
0.2 Burgerzaken	Kosten verkiezingen bijramen	-91	0	-91
Diverse taakvelden	Overige verschillen < € 50.000	-41	-51	-51
ECONOMIE		-992	-992	-992
Baten		-8	-8	-8
Diverse taakvelden	Overige verschillen < € 50.000	-8	-8	-8
Lasten		-984	-984	-984
3.1 Economische ontwikkeling	Ondernemersfonds	-943	-943	-943
Diverse taakvelden	Overige verschillen < € 50.000	-41	-41	-41
FYSIEK DOMEIN		361	-374	-639
Baten		32	32	32
Diverse taakvelden	Overige verschillen < € 50.000	32	32	32
Lasten		329	-406	-671
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	Bijstelling kapitaallasten 2026 t/m 2029	-41	-41	-41
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	Raadsbesluit september 2025 diverse locaties centrum Drachten	-227	-227	-227
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	Bijstelling kapitaallasten 2026 t/m 2030	188	188	188
2.1 Verkeer en vervoer	Voorraad vacuüm wegzout	-114	-114	-114
2.2 Parkeren	Vervangen branddetectie parkeergarage de Marke	-21	-20	-20
5.2 Sportaccommodaties	Nieuwe zwembad de Welle belastingen	-180	-180	-180
5.2 Sportaccommodaties	Nieuwe zwembad de Welle onderhoud	-237	-279	-362
7.4 Milieubeheer	Klimaatadaptatie	0	0	70
7.4 Milieubeheer	Deelnemersbijdrage FUMO	-55	-55	-55
Diverse taakvelden	Bijstelling kapitaallasten 2026 t/m 2029	1.220	547	295
Diverse taakvelden	Overige verschillen < € 50.000	-204	-225	-225
OVERHEAD		-199	-461	-208
Baten		-86	-86	-86
0.8 Overige baten en lasten	Administratieve correctie doorschuif btw	-106	-106	-106
Diverse taakvelden	Overige verschillen < € 50.000	20	20	20
Lasten		-113	-375	-122
0.4 Overhead	Aanpassing begrote uren grondexploitaties	382	382	382
0.4 Overhead	Kapitaal lasten op peil houden i.v.m. herinvesteringen	-504	-687	-414
0.4 Overhead	Postbezorging	-50	-50	-50
Diverse taakvelden	Bijstelling kapitaallasten 2026 t/m 2029	107	48	8

Naam taakveld	Onderwerp	2027	2028	2029
Diverse taakvelden	Overige verschillen < € 50.000	-48	-68	-48
SOCIAAL DOMEIN		-1.497	-1.185	-1.471
Baten		3.314	3.314	3.314
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Regeling Doorstroompuntfunctie 2026-2029	436	436	436
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Regeling regionaal programma 2026-2029	543	543	543
6.3 Inkomensregelingen	BBZ Kapitaal	-215	-215	-215
6.3 Inkomensregelingen	Bijstelling BUIG	2.475	2.475	2.475
6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)	Eigen bijdragen WMO	70	70	70
Diverse taakvelden	Overige verschillen < € 50.000	5	5	5
Lasten		-4.811	-4.499	-4.785
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Kinderopvang	100	100	100
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	Carins	-360	-360	-360
6.3 Inkomensregelingen	BBZ Kapitaal	255	255	255
6.3 Inkomensregelingen	BBZ Levensonderhoud	-100	-100	-100
6.3 Inkomensregelingen	Bijstand aan personen in inrichtingen	-570	-570	-570
6.3 Inkomensregelingen	Bijstand thuiswonende personen abw 65-	-1.257	-1.257	-1.257
6.3 Inkomensregelingen	Loonkostensubsidie	-55	-55	-55
6.3 Inkomensregelingen	Wet IOAW	-950	-950	-950
6.3 Inkomensregelingen	Wet IOAZ	-50	-50	-50
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	Rolstoelen	400	400	400
6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)	Hulp bij huishouden	-575	-340	-340
6.712 Begeleiding (WMO)	Begeleiding individueel	-160	-160	-160
6.791 PGB WMO	Begeleiding pgb	100	100	100
6.811 Beschermd wonen (WMO)	Hoofdlijnenakkoord GGZ	226	226	226
Diverse taakvelden	Bijstelling kapitaallasten 2026 t/m 2029	65	142	-144
Diverse taakvelden	Overige verschillen < € 50.000	-95	-95	-95
Diverse taakvelden jeugd	Jeugd	-1.785	-1.785	-1.785
VPB (VENNOOTSCHAPSBELASTING)		-50	-50	-50
Lasten		-50	-50	-50
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	Vennootschapsbelasting overige inkomsten	-50	-50	-50
Totaal		-2.902	-3.080	-3.294